

DIR

Jaunimo Centras
5620 So. Claremont Ave.
Chicago IL 60636

SECOND CLASS USPS 157-580

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44119
VOL. LXXXII 1997 DECEMBER – GRUODŽIO 23, Nr. 49

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

1997 METŲ KALĖDOS

Kun. Juozas A. Bacevičius

Per pastarąsias savaites beveik visi buvome užsiėmę pasiruošimu Kalėdų šventėms. Teko pirkti dovanas, rašyti ir siųsti sveikinimo korteles, kepti pyragus ir pyragaičius, gaminti valgius, puošti namus viduje ir lauke.

Visuotinis kalėdinis papuošalas yra Kalėdų eglutė. Beveik visi mes savo namuose turime Kalėdų eglutę. Vienur jos yra kukliai, kitur prabangiai išpuoštos. Atrodo, kad kiekviena šeima turi savo papročius, kaip puošti Kalėdų eglutę. Vieni naudoja žaisliukus, perduodamus palikuonims iš kartos į kartą, kiti eglutės kasmet dabina vis naujais žaisliukais. Tačiau tiek vieni, tiek kiti stengiasi tuos papuošalus ir lemputės kasmet tobulai išdėstyti.

Neseniai aš užtikau šeimą, kuri labai savitai puošia Kalėdų eglutę. Kartu su lemputėmis ir žaisliukais ją puošia daug nuotraukų. Vienose – jauniausi vaikaičiai, kitose – jau kiek paaugę, vyresni vaikai. Ten kabo ir jų pačių jaunystės dienų nuotraukos, senelių ir net prosenelių atvaizdai. Jų Kalėdų eglutė vaizduoja šeimos istoriją. Buvo nuostabu stebėti tą eglutę ne vien dėl jos grožio, bet ir tos istorijos. Ši pora pasakojo man, kad jų svečiai per Kalėdas visados žavisi eglute, ilgai žiūrėdami į veidus, drabužių modelius ir visą kitą, kas įamžinta šiose nuotraukose. Ta eglutė labai patinka šeimos nariams. Stebėdamas eglutę apžiūrinėjančius šeimos narius, aš mačiau jų veiduose pasigėrėjimą ir jaučiau jų susijaudinimą. Ta puiki Kalėdų eglutė jiems sukelia gilų giminystės ryšio pojūtį ir meilę, kuri sklinda per laiko ribas, nesulaikoma atstumų ar net artimųjų mirties.

Visos Kalėdų eglutės gali sukelti mumyse tą ryšio jausmą, jei sustosime ir žiūrėsime į jas atviromis širdimis. Eglutėje rasite žaisliukus, kurie sukels pračties prisiminimus, atgaivins sąryšį su kitais

žmonėmis. Net ir rutuliukai, varpeliai, kiti žaislai ir lemputės sukels jausmus, išreiškiančius mūsų ryšį su bendruomene, kurioje gyvename ir kartu dalinamės šiuo ypatingu metų laiku.

Bežiūrint į eglutę, mūsų akys nukryps į kitą vaizdą – į angelą eglutės viršūnėje, kuris paskatins mus apmąstyti ir širdimi pajusti kitą, dar gilesnį sąryšį. Angelas atveda mus prie Šventojo rašto, nes tai yra angelas, kuris pranešė svarbią žinią ir davė mums ženklą. Ta žinia yra labai svarbi: šiandien gimė kūdikis. Kūdikis yra Išganytojas, Viešpats Kristus. Ženklas yra labai paprastas: Betliejuje piemenys jį atras suvystytą vystyklais, gulintį prakartėlėje. Mes turime suprasti šį paprastą ženklą.

Betliejus ir piemenys išreiškia ryšį. Betliejus yra miestas Dovydo, piemenų karaliaus, Dievo pateptojo, kuriam pavesta rūpintis savo žmonėmis. Šis kūdikis yra susietas su viskuo, ką Dievas jau davė žmonėms. Prie jo prisitardami, mes žinome, kad esame surišti su didžiąja žmoniškumo srove, su vyrais ir moterimis, gyvenusiais per daugelį šimtmečių, pažinusių Dievo buvimą ir jo veiksmus.

Bet vystyklai nėra didysis ženklas. Suvystyti yra įprasta. Visi gimę kūdikiai yra suvystomi vystyklais ir ligoninės antklodėmis. Taigi tai yra įprastas ženklas. Tačiau tas kūdikis yra lyg vienas iš mūsų. Tas kūdikis yra žmogus, su kūnu ir krauju, kaip ir mes visi. Vystyklai atveda mus prie paslapties gelmių. Tai yra naujiena: Išganytojas Kristus, Viešpats yra vienas iš mūsų. Tai yra naujiena: mes esame tokie pat, kaip Jėzus, Dievo mylimasis.

Ir štai ten yra prakartėlės ženklas. Jo nėra užėjoje. Jis nėra keleivis. Jis nepravaziuoja pro šalį. Jis yra prakartėlėje. Mums reikia pajusti Šventojo rašto poeziją, šio ženklo svarbą. Šventajame rašte pasakyta, kad prieš Kristaus atvykimą, Dievo prakartėlė buvo tuščia. Žmonės negalėjo maitintis iš Dievo prakartėlės. Dabar jis bus mūsų valgis, mūsų maitinimosi, mūsų gyvybės šaltinis. Angelai parodė mums ženklus, kuriuos reikia suprasti. Jei mes juos teisingai suprastume, mūsų širdys sugrįš prie angelo žodžių apie garbę ir pagyrimą.

Dažnai gyvenime atrodo, kad Dievas yra mums nematomas. Bet šią naktį mes galime stebėti jo artumą ir mūsų ryšį su juo. Mes jaučiame meilę, ryšį su Kūdikėliu. Ir mes žinome, kad Kūdikėlis jungia mus su Dievu, kuris su meile artėja į mus. Ir dar vienas dalykas paaiškėja: Kūdikėlis Jėzus yra mums visiems. Nė vienas nėra išskiriamas. Nei vieniši, nei ligoniniai, nei mirusieji.

Šią naktį atiduokime šlovę Dievui ir dalinkimės Jo atnešta taika. Mums tai yra didelis džiaugsmas. Kūdikėlis yra mūsų Išganytojas, Viešpats Kristus.

Visos mūsų Šv. Jurgio parapijos vardu aš linkiu jums visiems linksmiausios, laimingiausios ir švenčiausios Kalėdų dienos. Tebūnie taika jūsų visų širdyse šiandien ir visados.

Kristina Bjerknes

–Dieduk, greičiau, važiuojam!–šaukia nerimstantis pusbrolis. Aš šaipausi iš jo šalčio nurausvintos nosies bei kreivai stypsiančios senos rusiškos ausinės kepurės. Arminas nekantriai trypia girgždantį sniegą, supykęs apsiskaito ir apmėto mane bei sesutę šviežutėlio sniego gniūžtėmis. Mes krykšdamos ritamės iš savo patogaus kampeilio senelio paruoštose rogėse ir pradedam mūšį, tikrą sniego mūšį. Tačiau neilgam – sniegu atgirgžda senelio veltiniai. Jis griežtu žvilgsniu nužvelgia mus, nė minutei nenurimstančius vaikaičius, pagrasina, kad peštis Kalėdų išvakarėse – nevalia: Kalėdų senelis nebetoli, o per žiūrūnus jis toli, oi toli mato! Mes ir vėl sugriūnam į roges, slėpdami po šienų paskutines sniego gniūžtes ir žvilgsniu grasindami vienas kitam. Senelis įmeta rogėna kirvuką ir paragina arklį. Žvangučiai! Suskamba žiemos muzika – visai kaip pernai, kaip prieš penkerius metus, o gal ir taip, kaip prieš ištisus amžius. Se-

Antrajame rinkimų rate susitiks Artūras PAULASKAS ir Valdas ADAMKUS (žr. 2 ir 7 psl.)

Vėliavos Lietuvos Prezidento kabinete. Kam bus lemta tapti šio kabineto seimininku? (D. Puškorienės nuotr.)

STEBUKLŲ NAKTĮ

nelis niekada nepamiršta papuošti arklį žvangučiais.

Arminas šypsosi: senelis leis jam šiemet nukirsti eglutę. Man atiteks puošėjos vaidmuo, ir aš tuo didžiuojusi. Na, sesutė galės padėti – ji mėgsta karpyti snaigų ornamentus bei verti keičiausius džiovintų uogų karolių.

"Na-ha!"- raginame per žiemą kiek aptingusį arkluką. Turime suskubti: dar tiek daug šiandien nenuveikta!

Už akiračio pranyksta kaimo gryčios rūkstančiais kaminais. Mes jau miške. Šypneliam besileidžiančiai saulei ir neriam tarp išdaigininko šerkšno išpuostų medžių – kas pirmasis ras tą vienintelę, stebuklingą šių metų Kalėdų eglutę. Sesutė aptinka nedidutę žaliaskarę, besistiebiančią pačioje milžiniškos eglės papėdėje. Nusprendę, kad nepadarysime miškui žalos, vežamės gražuolę namo.

Snieguoti įdundame pirkion. Namai jau kvepia kūčiomis: močiutė traukia iš krosnies kūčiukus ir aguonų vyniotinį, mama maišo spanguolių kisielių. Aš bandau pagriebti sauja garuojančių kūčiukų, bet sumanioji virėja tai pastebi ir veja mane iš virtuvės – dar ne laikas stebuklų vakarienei! Kiek nusiminusi, kiūtiniu puošti eglutės. Kol senelis taiso eglaitę stovam, mes sukiojamės aplink – šokame snaigų šokį. Negaliu nurimti! Jau žinau, jau žinau, kad tėtis iš palėpės atneš di-

džiulę dėžę, pilną stiklinių stebuklų: margaspalvių rutuliukų, paukštukų, keistų žmogeliukų. Pūsime nuo jų dulkes ir atsargiai kabinsime ant eglutės šakų taip, kaip mama juos kabino prieš dvidešimt metų. Tik vieną dieną metuose leidžiama atidengti šią dėžę – stebuklų dieną. Jau žinau, kad vėliau dingsime stalus baltutėlėmis girgždančiomis staltiesėmis, klodami po jomis vasaros kvapus skleidžiantį šieną. O po to, kai stalas puikuosis močiutės kūryba ir triūsu, susėsime ilgai kūčių vakarienei. Senelis laužys šventą Kalėdų duoną ir būtinai turėsime paragauti visų dvylikos patiekalų. "Jei ne, tai nebūsit sveiki!"- įspės močiutė.

"Bobut, bobut, ar jau laikas burtams?" – plystančiais nuo kūčiukų žandais nerims Arminas. Žilagalvė žvilgters pro langą į šalčio nubučiuotas žvaigždes ir linktels galva. Tada mes trauksime iš po staltiesės šiaudelius, matuosim, kieno ilgesnis. Laimingasis puls girtis mamai ar tėčiui. Ilga burtų ir stebuklų naktis: Arminas, žiniuonis, bandys išskaityti, ką jam žada tirpstantis vaškas, senelis domėsies ateinančių metų orais ir rugių derliumi, močiutė ragins tetą Ievą sužinoti, ar ši ištėkės kitamet. Aš pulsiu jai padėti – noriu išmokyti šių burtų!

(Nukelta į 4 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

• **LR PREZIDENTO RINKIMAI.** (AGEP) Pirmojo rinkimų rato išankstiniai balsavimo rezultatai (duomenys gauti iš visų 2039 apylinkių):

Kandidatas	Gauta balsų		Procentas	
	apylinkėse	Paštu	Iš viso	
Arturas Paulauskas	805995	31640	837635	45.35%
Valdas Adamkus	491627	23461	515088	27.35%
Vytautas Landsbergis	271901	20808	292709	15.85%
Vytenis P.Andriukaitis	101719	3989	105708	5.72%
Kazys Bobelis	70313	2873	73186	3.96%
Rolandas Pavilionis	15200	733	15933	0.86%
Rimantas Smetona	5903	723	6626	0.36%
Iš viso:	1762658	84227	1846885	

(Duomenys gauti iš Lietuvos Respublikos Seimo gruodžio 22 d. 8 val. 12 min. Lietuvos laiku)

• **RUSIJA VĖL SIULO SAUGUMO GARANTIJAS.** Gruodžio 19 d. į Vilnių atvykęs Rusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Aleksandras Avdejevas po susitikimo su Lietuvos užsienio reikalų viceministru Albinu Januška teigė, jog, siūlydama saugumo garantijas Baltijos šalims, Rusija užtikrina nekelsianti jokios grėsmės ir neužsiimsianti su tuo susijusia karine ar "kokia nors kita įtartina" veikla. Tuo pačiu Rusija siekia užtikrinti, jog nebus didinamos ginkluotosios pajėgos, kurios keltų kaimynų – Lietuvos ir kitų Baltijos šalių – nerimą. Viceministras A.Avdejevas stebėjosi tuo, jog Baltijos šalys ketina su JAV sudaryti chartiją, tačiau nepageidauja tokio dokumento su "pačia didžiausia kaimyne" – Rusija.

• **ŽENKLINAMA LIETUVOS VALSTYBĖS SIENOS.** Lietuva baigė žymėti jai priskirtą sienos su Latvija dalį. Lietuva buvo išpareigojusi pažymėti sieną nuo Baltijos jūros iki sausumos linijos vidurio - tai sudaro pusę 540 kilometrų ilgio sienos, kurios linija buvo galutinai suderinta 1993 metais. Kitą pusę ženklinama Latvijos žemėtvarkininkai bei pasieniečiai ir šį darbą ketina užbaigti 1998 metais. Vienintelė galutinai pažymėta ir patvirtinta šiuo metu yra Lietuvos siena su Lenkija. Jau ženklinama 650 kilometrų ilgio Lietuvos ir Baltarusijos (Gudijos) siena. Kol kas lieka nepradėta žymėti Lietuvos sausumos siena su Karaliaučiaus sritimi. Sutartis dėl šios sienos jau yra pasirašyta, bet dar neįsigaliojusi, kadangi ją turi patvirtinti Lietuvos ir Rusijos parlamentai.

• **ŽEMĖS ŪKIS.** Žemės ūkio ir miškų ministras Vytautas Knašys gruodžio 18 d. spaudos konferencijoje pasidžiaugė, jog šiemet prikulta per 3 mln. tonų grūdų (13 proc. daugiau negu pernai) ir pasiektas 25,1 cent iš ha derlingumas (pernai - 24,2). Cukraus pramonei užauginta per 1 mln. tonų cukrinių runkelių (27,6 proc. daugiau nei pernai). Pastebimai padidėjo tradicinių žemės ūkio produktų eksportas. Tačiau V. Knašys pažymėjo, kad vis dar nesiseka steigti daugiau žemės ūkio techninio aptarnavimo įmonių, nes dėl didelių kainų žemdirbiai nenoriai naudojami jų paslaugomis.

• **LENGVATINĖ REKLAMA.** Lietuvos televizija gruodžio 17 d. vietoj iš anksto skelbto Mikloso Janczo vaidybinio filmo "Jėzaus Kristaus horoskopas" parodė dokumentinį filmą apie Vytautą Landsbergį "Dienoraščio ištraukos". V.Landsbergio rinkimų štabas už šio filmo demonstravimą televizijai sumokėjo apie 25 000 litų. Tai 10 kartų pigiau, negu paprastai mokama televizijai mokama už reklamos laiką. Vytenio Andriukaičio štabo vadovas Juozas Olekas, pamatęs šį filmą, taip pat paprašė televizijos vadovų skirti laiko. Tačiau direktorius A.Ilginis atsakė neigiamai, nes kreiptasi per vėlai. Valdo Adamkaus atstovas spaudai Darius Tarasevičius pranešė, jog TV atsisakė parodyti ir pasakojimą apie jų štabo su rengtą oro balionų šventę, nes tai esanti rinkimų agitacija.

• **VETO BUSIMAJAM PREZIDENTUI.** "Seimo veto kandidatų svajonėms" - tai Seimo pirmininko pirmojo pavaduotojo Andriaus Kubiliaus straipsnis "Lietuvos aide". Autorius aiškina, ką gali ir ko negali Prezidentas. A.Kubilius rašo: "Prezidentas privalo gerbti Konstitucijoje garantuotą Seimo daugumos teisę spręsti, kas turi būti ministru pirmininku ir kas ministrais bei kaip turi būti tvarkomi krašto reikalai. Seimo daugumos galia yra nuspręsti, kuriems Prezidento norams pritarti, o kuriuos vetuoti. Kuo greičiau daugelis kandidatų tai supras, tuo greičiau bus galima ramiai gyventi. Todėl jau šiandien tenka tiesiai šviesiai pasakyti: daugelis kandidatų svajonių sulauks aiškaus Seimo veto".

• **PAGERBTAS JONAS MEKAS.** Gruodžio 18 d. Kaune iškilmingame Vytauto Didžiojo universiteto senato posėdyje menų garbės daktaro regalias įteiktos poetui ir avangardinio kino kūrėjui, JAV gyvenančiam Lietuvos premijos laureatui Jonui Mekui. Šis menininko pagerbimas įvyko jo 75-ojo gimtadienio išvakarėse.

Iš visur – apie viską ŽVILGSNIS Į PRAEJUSIUS METUS

Algirdas Pužauskas

Sausis

Metų pradžioje keliuose JAV miestuose, prie klinikų, kuriose buvo daromi abortai, sprogo bombos. Sužeisti šeši asmenys.

Sausio 7 d. darbą pradėjo 105-sis Kongresas, kuriame respublikonų partija turėjo 19 vietų persvarą. Etikos komitetas apsvarstė Atstovų rūmų pirmininką Newt Gingrich už tai, kad jis pažeidė lėšų, skirtų rinkimų reikalams, panaudojimo taisykles. Renkant rūmų pirmininką (spykerį) net devyni respublikonai nebalavo už N. Gingrich. Sausio 17 d. jis atsiprašė Atstovų rūmų narių ir pažadėjo sumokėti 300,000 dol. baudą.

Sausio 20 d. prezidentas Bill Clinton ir viceprezidentas Al Gore buvo inauguruoti antrai kadencijai. Viceprezidento priesaiką pirmą sykį Amerikos istorijoje priėmė moteris – teisėja Ruth Bader Ginsburg. Senatas sausio 23 d. patvirtino prezidento pakviestus į vyriausybę: valstybės sekretorę Madeleine Albright – pirmąją moterį šiose pareigose ir gynybos sekretorių William Cohen.

Sausio 15 d. Izraelio premjeras Benjamin Netanjahu susitarė su palestiniečių vadu Jasir Arafat dėl Izraelio karo jėgų pasitraukimo iš Hebrono miesto. Iš Izraelio vyriausybės dėl to pasitraukė buvusio premjero sūnus, mokslo ministras Benny Begin.

Vasaris

Amerikos spauda iškėlė Baltųjų Rūmų ir demokratų partijos prasižengimus, renkant aukas rinkimų reikalams. Paaiškėjo, kad viceprezidentas A.Gore, rinkdamas aukas, lankėsi budistų vienuolyno šventykloje Los Angeles mieste. Atrasta, kad Baltųjų Rūmų svečiais buvo įvairūs sukčiai, teismo apkalinti, apgavystėmis. "The Washington Post" vasario 12 paskelbė, jog net ir komunistinė Kinijos vyriausybė galėjo prisidėti aukomis, bandydama paveikti demokratų administracijos politiką Kinijos atžvilgiu. Demokratų partijos komitetas vasario 25 d. paskelbė, kad Baltuosiuose Rū-

muose viešėjo ir buvo pakviesti nakvoti 938 svečiai. Vasario 28 d. aukas rinkęs demokratų komitetas paskelbė, kad apie pusantro milijono dolerių gautų aukų bus gražinta aukotojams, jei pasirodys, kad tos aukos – nelegalios arba "nepatogios".

Vasario 4 d. Bill Clinton, kalbėdamas abiejų Rūmų posėdyje, pažadėjo per antrąjį savo prezidentavimo terminą didžiausią dėmesį kreipti švietimui. Šiems reikalams jis žadėjo skirti 20% daugiau lėšų. Prezidentas ragino daugiau padėti mokiniams, kelti mokytojų kvalifikaciją. Jis siūlė reformuoti lėšų rinkimo taisykles. Į jo kalbą atsiliepė vienintelis juodasis respublikonas J.C.Watts, Atstovų Rūmų narys iš Oklahomos, pataręs labiau stiprinti šeimas, subalansuoti valstybės biudžetą, pagerinti tarprasinius ryšius.

Prezidentas vasario 6 d. pasiuntė Kongresui vyriausybės siūlomą 1.69 trilijonų dol. biudžetą, kuris iki 2002 metų atvestų šalį prie išlaidų ir pajamų subalansavimo.

Pakistane vasario 3 d. vykusiuose rinkimuose valdančioji Liaudies partija laimėjo vos 17 vietų. Premjerė Benazir Bhutto buvo viešai apkaltinta valdžios pinigų pasisavinimu ir kyšių ėmimu. Šiuose rinkimuose laimėjo Musulmonų lyga, gavusi 134 vietas parlamente.

Albanijoje prasidėjo sukilimas prieš bankų organizuotas valstybines loterijas, kuriose kai kurie asmenys laimėjo dideles pinigų sumas, o dauguma prarado viso gyvenimo santaupas. "Piramidės" lėšos pasibaigė, organizatoriai išlakstė, o liaudis sukiolo prieš valdžią, reikalaujama grąžinti praloštus pinigus. Vyriausybė paskelbė karinę padėtį. Gatvėse ėmė lietus kraujas.

Kinijoje vasario 19 d. mirė vyriausias komunistų partijos vadas, ekonomikos reformų pradininkas, 92 m. amžiaus Den Siaopinas (Deng Xiao-ping).

Vasario 26 d. Izraelis paskelbė planą, kuriame buvo numatyta Rytinėje Jeruzalėje pastatyti didelį žydų gyvenamąjį kvartalą. Palestiniečiai ėmė karštai protestuoti prieš šio plano vykdymą.

Kovas

JAV Senatas kovo 11 d. 99 balsais (niekam nebalsavus prieš) nutarė patikrinti, ar renkant 1996 metų rinkimų kampanijai aukas, nebuvo pažeisti įstatymai. Centrinės

Žvalgybos agentūros direktorius George Tenet pripažino, kad jo detektyvai tikrino, kodėl į finansinius skandalus įveltas Roger Tamraz, stambus demokratų partijos rėmėjas net keturis sykius viešėjo Baltuose Rūmuose, nors Tautinė Saugumo taryba rekomendavo šio svečio į Baltuosius Rūmus nekviesti. Buvęs Žvalgybos agentūros valdininkas Harold Nicholson kovo 3 d. Virginijos federaliniame teisme prisipažino, kad jis daug metų šnipinėjo Rusijai ir gavo už tai 180,000 dol. Šnipas nuteistas kalėti 23 metus.

Senatas atmetė kovo 4 d. siūlymą papildyti Konstituciją reikalavimu, kad vyriausybė nuo 2002 subalansuotų biudžetą ir likviduotų turimas skolas. Kad būtų priimta ši Konstitucijos pataisa, reikėjo dviejų trečdalių balsų. Pritrūko tik vieno balso.

Kovo 14 prezidentas Bill Clinton Floridoje susižeidė koją: nutrūko kelio sąnario sausgyslė. Po operacijos jam teko naudotis ramentais.

Iš Albanijos, kur loterijoje nukentėję žmonės išplėšė ginklų sandėlius ir prasidėjo rimtos kovos, tūkstančiai žmonių pabėgo į Italiją.

Šveicarijos vyriausybė, spaudžiama tarptautinių žydų organizacijų, sutiko įsteigti specialų fondą, kuris mokėtų pašalpą nuo holokausto nukentėjusių žydų palikuonims.

Prezidentas B. Clinton kovo 7 d. Helsinkyje susitiko su Rusijos prezidentu B.Jelcin. Buvo kalbama apie susitarimų dėl branduolinių ginklų ratifikavimą ir apie NATO išplėtimą į Rytų Europą.

Zaire prasidėjo sukilėlių puolimas prieš diktatorių Mobutu Sese Seko.

Viceprezidentas Al Gore lankėsi Kinijoje. Kovo 25 d. dvi amerikiečių bendrovės – "Boeing" ir "General Motors" pasirašė su kinų vyriausybe stambias prekybos sutartis. Po kelių dienų į Kiniją atvyko JAV Kongreso delegacija, vadovaujama Atstovų rūmų pirmininko N. Gingrich.

Kovo 26 Kalifornijoje nusižudė religinės sekto "Dangaus vartai" 39 nariai: 21 moteris ir 18 vyrų.

Balandis

Balandžio 1 d. Izraelio kareiviai nušovė du palestiniečius, protestavusius dėl Izraelio sumanymo statyti namus rytinėje Jeruzalėje 32 tūkst. žydų.

(Nukelta į 3 psl.)

Redakatoriaus skiltis

PRANAŠYSTĖS IR TIKROVĖ

Kai šis laikraščio numeris pateks skaitytojams, jau bus žinomi bent apytiksliai Lietuvos Prezidento rinkimų rezultatai. Vargu, ar galima tikėtis, kad kuriam nors iš "septynetuko" pavyks įveikti šių varžybų kartelę didesniau kaip 50% aukštyje. Tikriausia prireiks antrojo rato. O skaitytojai galės pasitikrinti, ko buvo verti įvairių apklausų ir varžybų televizijoje rezultatai, kaip išsipildė apžvalgininkų pranašavimai.

Atmintyje iškyla 1992 metais įvykę Seimo rinkimai. Sąjūdžio bangos iškelti ir daugelio mūsų palaikomi žmonės kažkodėl nukrypo į visai nereikalingus ginčus, į aptarinėjimą per daug išaugusių pretenzijų vienas kitam. Jie dar turėjo du metus, skirtus labai rimtam darbui, tačiau ėmė nebesutikti vienoje posėdžių salėje. Atsirado taip save iškėlusių, taip įtikėjusių savo neklystamumu, kad jau niekaip nepajėgė pakęsti ką tik buvusių bendražygių: "Aha, jie nepritaria mano nuomonei! Jie manęs šiandien nepagarbino! Tuoj pat skelbiame priešlaikinius rinkimus ir juos pašaliname!" Rinkimai buvo paskelbti. Solidžios užsieninių specialistų grupės pranašavo, kad įvyks taip, kaip sumanė šios kampanijos organizatoriai. Tiesa, kai kurie ženkliai liudijo, kad galima sulaukti ir priešingų rezultatų. Bet tokios nuomonės nenorėta net klausytis. Todėl triuškinantis pralaimėjimas buvo dar skaudesnis. Kol mokytojai sociologai aiškinosi, kas atsitiko, kad jie nieko nepajėgė numatyti, netikėtai laimėjusieji tyliai keiksojo, kad jų kandidatų sąrašą buvo galima ir labiau apgalvotai sudaryti. Tačiau jį sudariusieji, matyt, patys nesitikėjo pasiekti pergalę. Ji atiteko lyg "grūdas akiai vištai".

O juk 1990-aisiais išrinktieji dar galėjo puikiai dirbti. Juk jie tiek daug pasiekė! Jie iškentė skaudžiausią

šių laikų, matė pralietą nekalną kraują, krūpčiojo Maskvos pučo dienomis, šventė Lietuvos visuotinio tarptautinio pripažinimo pergalę. Ir štai patys atsidūrė nuošalėje.

Po ketverių, visai Lietuvai sunkių metų, lyg ir išsipildė svajonės tų, kurie 1992-aisiais paskelbė priešlaikinius rinkimus. Štai ta išsvajotoji vienpartinė dauguma, pasiekta sutriuškinus ne tik priešininkus, bet ir kitas dešiniąsias partijas. Dabar galima priiminti visus sprendimus, remiantis tik "savųjų" balsais. Į vienas rankas sutelkta visa valdžia. Bereikia tik užbaigti "piramidę", iš kurios pagrįstai šaipytasi 1993-aisiais. Juk laimėtojai – neteisiami.

Gal taip ir įvyks. Gal apklausų skelbėjai ir šį kartą smarkiai suklydo? Gal reikia patikėti tuo, kad prezidentūrą ir Seimą sutelkus vienos grupės rankose, tikrai pagaliau bus sparčiai kylama iš ūkinės suirutės? Gal tik tos pergalės betruksta, kad būtų įgyvendinti visi pažadai rinkėjams?

Pirmaisiais Atgimimo ir Nepriklausomybės atkūrimo metais žmonės labai aktyviai dalyvavo laisvuose rinkimuose. Jiems nebereikėjo balsuoti už iš anksto "parinktus ir išrinktus". Paskui jų aktyvumas krito iki labai pavojingos ribos – 40%. Juk tai reiškė ne ką kitą, kaip visišką didžiosios rinkėjų dalies nusivylimą. Niekada nederėtų jų laikyti tik nesusipratusiai, neatsikračiusiais sovietinio pasyvumo. Juk ką tik jie buvo aktyvūs ir susitelkę.

Ir vis tik viena skelbiama pranašystė labai norėtųsi patikėti. Apklausos skelbia, kad rinkimuose dalyvaus apie 85% turinčių balsavimo teisę. Jei taip įvyktų, būtų labai geras ženklas, liudijantis apie pilietinės visuomenės formavimąsi. Kai žmonės nusikrato aklo netikėjimo, galima labai daug gero pasiekti. Nesiskaityti su jų nuomone būtų neįmanoma, nežiūrint, kuriam kandidatui atitektų pergalė.

Yra sakoma: kas pakyla, tas ir krinta. Viskas ateina ir viskas praeina. Daug kas ateina ir išeina, beveik pėdsako nepalikę. Bet ne Mokslo ir kūrybos simpoziumai. Jie savo pėdsakus palieka, nes juose vyksta nuomonių pasikeitimas arba jomis pasidalinimas.

Visa žmonijos pažanga pirmiausia atsiranda žmogaus mintyse, kol ji išsivysto ir įgauna praktišką formą. Prancūzų rašytojas Jules Verne yra pradininkas povandeninio laivo, dirizablio ir kelionės į Mėnulį. Visi mūsų civilizacijos kūriniai pirmiausia kyla žmogaus mintyse. Kuomet tarp filosofų vyko disputai apie žmogaus egzistenciją ir jos prasmę "Ar išvis aš esu?", prancūzų filosofas Rene Descartes šiuos disputus užbaigė savo garsiuoju pasakymu: "Cogito ergo sum" (Mąstau, tad gyvenu).

Mąstymas yra labai svarbus kūrybai, žmonijos pažangai. Simpoziumai tam ir rengiami, kad tos mintys, kurios yra pavienių žmonių sukaupotos, būtų ir kitiems perduotos. Šia prasme reikia laikyti simpoziumą gana gerai pavykusi. Kadangi prelegentų skaičius visą laiką keitėsi, tad mano turimi duomenys gal ir

Juozas Žygas

MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMO ĮSPŪDŽIAI

nėra visai tikslūs. Bet paskutiniame jo rengimo komiteto posėdyje buvo sakyta, kad iš viso bus apie 110 prelegentų. Iš jų 54 – iš Lietuvos. Esant tokiame prelegentų skaičiui, manyčiau, kad buvo daug progų prelegentų tarpusavio susipažinimui ir nuomonių pasikeitimui. O tai yra labai svarbu. Pirmą sykį iš Lietuvos atvykusiems buvo progos su vakarietiška sistema ir vedamų diskusijų stiliumi susipažinti.

Be to, atrodo, kad į simpoziumą ir Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerijoje yra labai palankiai žiūrima. Turbūt ne tik ministerijoje, bet ir kituose valdžios sluoksniuose taip pat pūtė palankūs vėjai. Ir pats faktas, kad suvažiavo beveik visi universitetų rektoriai, taip pat yra daug pasakantis.

Kadangi Jaunimo centro rajone dėl visiems žinomų priežasčių labai sumažėjo ten gyvenančių lietuvių, tad rengimo komitete buvo nuogąstaujama, ar bus užtenkamai klausytojų. Bet ta baimė nepasitvirtino. Nors tolimesnių priemiesčių gyventojai galėjo ir kiek aktyviau dalyvauti.

Penktadienį akademija "450 metų – lietuviškai knygai" praėjo gerai ir sklandžiai. Ypač įdomi buvo prof. dr. Zigmo Zinkevičiaus kalba. Teko su juo susipažinti, kuomet jis atvyko į V-tąjį simpoziumą. Tai buvo pirmoji kregždė. Jis papasakojo, kaip atsirado V-tame simpoziume:

"Gavau pakvietimą dalyvauti pirmame simpoziume –

pakvietimą padėjau į stalčių. Su antrojo, trečiojo ir ketvirtąjo simpoziumo pakvietimais panašiai padariau. Kuomet gavau pakvietimą į penktąjį simpoziumą, tai irgi būčiau panašiai padaręs. Bet tuomet valdžios žmonės mane pasikvietė:

– Gavote kvietimą į simpoziumą. Tai kodėl netvarkote vizos reikalų?

Atsakiau, kad neturiu ten giminių, tai kaip aš ten vyksiu?

Man pasakė:

– Nesirūpink. Tvarkyk vizos reikalus, o gimines mes jums surasime. Tai taip ir atsirado V-ajame simpoziume."

Bet ne viskas buvo taip, kaip sviestu patepta. Jautėsi didelis susigrūdimas ir laiko stoka. Nežinau, kodėl nebuvo pasinaudota trečiuoju aukštu? Kiek žinau, tai ten yra turbūt ketvertas klasių. Jeigu tos klasės būtų buvę panaudotos, tai būtų buvęs žymiai mažesnis susigrūdimas. Kuomet sekcijai skirta tik viena valanda, o joje yra trejetas lektorių, tai aišku, kad rimtesni pranešimai negali vykti.

Dabar vartau simpoziumo programą, o joje aiškiai parašyta "Sveikata: maistas ir standartai". Penktadienis 10:00-11:00 val r., vadovas Vitolis Vengris, Ph.D (U.S FDA). Ten – trejetas prelegentų. Du iš jų – iš Lietuvos. Aiškiai matosi, kad prelegentai teturėjo 15 minučių. Ką galima per tiek laiko pasakyti?

Iš visur – apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

Angoloje sudaryta nauja jungtinė prokomunistinės partijos ir UNITA sukilėlių vyriausybė. Šalyje dar lieka Jungtinių Tautų atsiųsta taikos palaikymo kariuomenė – 6,000 karių.

Buvęs respublikonų partijos kandidatas į prezidento vietą – senatorius Robert Dole balandžio 12 d. paskelbė, jog jis paskolina Atstovų Rūmų pirmininkui 300,000 dol., kad šis galėtų sumokėti jam skirtą baudą.

Senatas ratifikavo tarptautinę sutartį, draudžiančią cheminius ginklus. Joje numatoma iki 2007 metų sunaikinti visus cheminius ginklus.

Už kariuomenėje tarnavusių merginų prievartavimą nubausti 4 karininkai. Kai kurie instruktoriai nubausti iki 25 metų kalėjimo.

Indijoje balandžio 19 d. sudaryta nauja koalicinė vy-

riausybė.

Balandžio 15 d. į Albaniją atvyko Jungtinių Tautų atsiųsta tarptautinė kariuomenė iš Italijos, Prancūzijos ir Ispanijos.

Bulgarijos rinkėjai balandžio 19 d. išmetė iš valdžios vadinamąją socialistų partiją, rinkimuose gavusią vos 58 vietas 240 vietų parlamente. Naujuoju premjeru pakviestas ekonomistas Ivan Kostov.

Peru kariuomenė balandžio 23 d., po 126 dienų okupacijos, iš komunistinių teroristų išvadavo Japonijos ambasada, esančią Limoje. Išvaduoti ten laikomi 72 įkaitai, Žuvo 14 sukilėlių ir vienas vaduotojas.

Gegužė

Gegužės 1 d. po 18 metų trukusio konservatorių parti-

jos valdymo, Didžioji Britanija išsirinko darbiečius. Parlamente, turinčiame 659 narius, Darbo partija, vadovaujama Tony Blair, laimėjo 418 vietų. Konservatorių liko 165, liberalų demokratų – 46. Premjeras, 43 metų teisininkas, į parlamentą buvo išrinktas 1983 m.

Gegužės pradžioje prezidentas B. Clinton su žmona aplankė Meksiką, Kosta Riką ir Barbados, kur susitiko su 24 valstybių vadovais. Aptarti imigracijos, kovos su narkotikų platinimu ir laisvos prekybos klausimai.

Gegužės 14 d. Maskvoje NATO valstybės sutiko nelaikyti branduolinių ginklų tose šalyse, kurios priklausė Sovietų Sąjungai, jei jos būtų priimtos į NATO.

(Pabaiga – kitame numeryje)

LIETUVOS GYVENIMO ATSPINDŽIAI

STEBUKLŲ NAKTĮ

(Atkelta iš 1 psl.)

Tetutė mėtys per petį batus, skaičius tvoros lenteles ir kūčiukus saujoje: porinis, neporinis, porinis, neporinis... Nusivylusi ji sėsis prie stalo, o aš vis nerimiu – bandysiu atspėti, ką man Kalėdų senelis atneš. Vėliau nemačiom spruksiu iš trobos ir bėgsiu vienplaukė tvartelin pasiklausyti, ką gyvulėliai šnekasi. Stypsosiu ten, kol šalta pasidarys ir dumsiu atgal namo klausytis nesibaigiančių senelio pasakojimų: apie Kalėdų senelį, stebuklų maišų nešimą; apie miško gyvūnėlius, miške laužą kūrenančius ir šokančius žiemos šokių; apie raganas, Kalėdų naktį fejdomis pavirstančias ir vaikus sapnuose aplankančias; apie mažus šaltinėlius, šią naktį šventas giesmes skambinančius...

O kai vidurnaktį manims lipti blakstienos, bėgsiu tvartelin dar kartą, spausda-

ma glėbyje išpeštą iš po pyragais pakvipusios staltiesės saują švento šieno karvutėms. Po to dar nepamiršiu priminti močiutei, kad ji stalo nenurinktų: tegul vėlės naktį pasivaišina. Ilgą stebuklų vakarą pratęs stebuklingi sapnai šiltuose pataluose.

O kitą rytą nerūpės muštis pagalvėmis ar versti viens kitą iš lovos. Basakojai bėgsim prie eglutės ir čirškėdami dalinsimės Kalėdų senelio dovanas.

Aš jau žinau: ir vėl uždainuos senutėliai žvangučiai ant garuojančio arklio sprando, nuvingiuos rogių vėžės, nusitiedamos per kaimo keliukus ir pievas, kol tūkstančių žvangučių muzika susilies su bažnyčios varpų skambėjimu, kol mano džiaugsmas išaugs į didžiulį, visų, mane mylinčių džiaugsmo glėbį, o Kalėdų nakties stebuklas – į visus stebuklingus metus.

KANDIDATAI

(Žinias pateikė rinkimų štabai)

VALDAS ADAMKUS

1997, Kaunas).

Valdas Adamkus gimė 1926 metų lapkričio 3 dieną Kaune, tarnautojų šeimoje. Jo tėvas – Lietuvos Nepriklausomybės kovų savanoris, vienas pirmųjų karo aviacijos mokyklos vadovų. Motina daug metų dirbo susisiekimo ministerijoje.

Valdas Adamkus mokėsi Kauno "Aušros" gimnazijoje. 1994-ųjų liepos mėnesį pasitraukė į Vokietiją. Tačiau tais pačiais metais grįžo į Lietuvą ir įstojo į Tėvynės apsaugos rinktinę kovai su sovietų kariuomene. Dalyvavo kautynėse prie Sedos. Bet jėgos buvo nelygios. Vokietijoje baigęs lietuvių gimnaziją, įstojo į Miuncheno universitetą.

1949-aisiais metais Valdas Adamkus su šeima atvyko į JAV. 1960-aisiais Ilinojaus technologijos institute įgijo statybų inžinieriaus specialybę. 1967 metais buvo "Santaros – Šviesos" pirmininkas. 1981-aisiais tapo JAV penktojo regiono (Vidurio Vakarų) Aplinkos apsaugos agentūros administratoriumi. 1993-aisiais Valdas Adamkus buvo kandidato į Lietuvos Respublikos prezidentus Stasio Lozoraičio rinkimų kampanijos vadovas.

Valdas Adamkus yra Indijos koledžio, Vilniaus ir Šiaurės Vakarų universitetų garbės daktaras.

(Pagal atsiminimų knygą "Likimo vardas – Lietuva",

VYTENIS POVILAS ANDRIUKAITIS

Gimė 1951 m. rugpjūčio 9 d. Jakutijoje. Tėvai buvo ištremti 1941 m. Į Lietuvą sugrįžo 1958 m. 1969 m. aukso medaliu baigė mokyklą ir įstojo į Kauno medicinos institutą. 1976-1990 m. dirbo chirurgo ir kardiochirurgo Ignalinoje ir Vilniuje.

Pažiūrų formavimuisi didelės įtakos turėjo tėvo disidentinė veikla. Dar mokykloje, padėdamas tėvui, platino uždraustą literatūrą, organizavo nelegalius savišvietos raitelius. Su daktaru V. Kutorga 1976 m. įkūrė nelegalų A. Strazdelio savišvietos universitetą.

1979-1984 m. studijavo Vilniaus universiteto istorijos fakultete ir jį baigė su pagyrimu. 1976 ir 1982 m. buvo sumintas ir tardomas KGB, nubautas priverstine registracija Ignalinoje, be teisės pakeisti darbo ir gyvenamąją vietą.

1990-1992 m. – LR Aukščiausiosios Tarybos (Atkuriamojo Seimo) deputatas, 1992-1996 m. – LR Seimo narys. Dirbo prie pagrindinių ilgalaikių koncepcijų: sveikatos, mokslo, nacionalinio saugumo. Buvo LR Konstitucijos rengimo darbo grupės narys. Buvo LR Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje na-

riu, Baltijos Asamblėjos narys.

Žmona Irena – Lietuvių kalbos instituto doktorantė. Šeimoje – trys vaikai.

KAZYS BOBELIS
(biografija buvo paskelbta "Dirvos" 47-ajame nr.)

Citata iš "Respublikoje išspausdinto pasikalbėjimo su kardinolu Vincentu Sladkevičiumi. Kardinolas pasakė:

"Aš balsuosiu už žmogų, kuris visą gyvenimą buvo tikras katalikas, taip auklėjo ir savo vaikus, užjūryje išsaugojo švnią gimtąją kalbą ir savo šalies papročius. Tai – Kazys Bobelis..." ("Respublika", lapkričio 28 d.)

VYTAUTAS LANDSBERGIS

Gimė 1932 metų spalio 18 dieną Kaune. 1955 metais baigė Lietuvos konservatorių. Dėstė joje 1953-1963 ir 1975-1990 metais. 1957-1974 buvo Vilniaus pedagoginio instituto dėstytojas.

1988 metais išitraukė į aktyvią politinę veiklą. Buvo vienas Sąjūdžio kūrėjų. Tų pačių metų rudenį išrinktas Sąjūdžio pirmininku, kuriuo buvo iki 1990 metų pavasario.

1990 metais išrinktas į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą – Atkuriamąjį Seimą. 1990 metų kovo 11 dieną išrinktas Aukščiausiosios Tarybos pirmininku.

1992 metais išrinktas į Seimą, tapo jo opozicijos lyderiu. 1996 metais perrinktas į parlamentą, išrinktas jo pirmininku.

V. Landsbergis yra Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininkas. Muzikologas, menotyros mokslų kandidatas (1969 m.) profesorius (1978 m.)

Žmona – Gražina. Turi dvi dukteris – Jūratę ir Birutę bei sūnų Vytautą.

ARTŪRAS PAULAUSKAS

Artūras Paulauskas į mūsų šalies istorijos puslapius įrašytas kaip pirmasis nepriklausomos Lietuvos prokuroras.

A. Paulauskas gimė 1953 metų rugpjūčio 23 dieną Vilniuje. 1971 metais jis baigė Šiaulių 2-ąją vidurinę mokyklą. 1976-aisiais – Vilniaus universiteto Teisės fakultetą. Artūro Paulausko, kaip teisininko, darbas prasidėjo Kaišiadorių prokuratūroje: universiteto absolventas tapo tardytoju. Neilgai trukus jam pasiūlomos prokuroro pavaduotojo pareigos.

1982 metais A. Paulauskas penkeriems metams tapo Varėnos rajono prokuroru, o iš ten 1987 metais atvyksta į Vilnių. Čia jis privalėjo išeiti partinio darbo "mokyklą" – kelis mėnesius dirbo LKP Centro Komitete. Būdamas 34 metų, tais pačiais metais jis paskiriamas Lietuvos generalinio prokuroro pavaduotoju.

1990 metais, paskelbus nepriklausomybę, Artūras Paulauskas nedvejojo: jis nuėjo su tauta ir ėmėsi vadovauti Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai. Nuo 1995 metų iki šių metų balandžio mėnesio dirbo generalinio prokuroro pavaduotoju.

Neseniai A. Paulauskas antrą kartą vedė ir augina dukrelę. Jo žmona Jolanta dirba ir tuo pat metu studijuoja teisę. Iš pirmosios santuokos jis turi du sūnus – studentą ir moksleivį.

1990-aisiais, realiai vis dar gyvenant okupuotoje šalyje, su tankų prikimštais kariniais miesteliais, buvo būtina išdrįsti paskelbti Lietuvą, turint savo teisinę sistemą ir atsakyti sovietinių struktūrų. Generaliniam prokurorui reikėjo sugebėti išsaugoti valstybėje tvarką ir kartu iš naujo kurti teisės saugos sistemą.

Per gana trumpą laikotarpį buvo išaiškintos stambios nusikaltėlių grupuotės, jų vadeivoms iškeltos visą Lietuvą sudominusios bylos. Vienam iš stambiausių mafijos lyderių Borisui Dekanidzei buvo paskelbta ir įvykdyta mirties bausmė, tuo užkirtusi kelią grupuotės bandymams atsikelti. Kitas nemenkas Lietuvos mafijos vadeiva Henrikas Daktaras taip pat neliko "neįvertintas pagal nuopelnus". Artūras Paulauskas asmeniškai atstovavo kaltinimui šiose bylose, vien dėl to neabejotinai tapdamas mafijos ir su ja susijusių korumpuotų valdininkų taikinių.

ROLANDAS PAVILIONIS

Gimė 1944 m. Šiauliuose. Dirbdamas darbininku, medaliu baigė vakarinę mokyklą.

1962 m. įstojo į Vilniaus universitetą studijuoti kalbas. Po metų buvo pašauktas at-

likti karinę prievolę. Po trejų metų baigė Universitetą per vienerius metus.

Apgynė dvi disertacijas logikos srityje. Studijavo ir dirbo Prancūzijoje pas žymiausią išeivijos prof. Algirdą Greimą. Sąjūdžio išvakarėse, 1988 m. ėmėsi Universiteto studijų reformos, pareikalavęs nebedėstyti ideologinių "mokslų" – pradžioje jų buvo atsisakyta Lietuvoje, po to visoje SSRS ir Rytų Europoje.

Garsiajame Lietuvos inteligentijos susitikime su M. Gorbačiovu pirmasis atvirai pareiškė Lietuvos ryžtą siekti laisvės ir nepriklausomybės.

37-erių metų tapęs profesoriumi, 1990 metais išrinktas Universiteto rektoriumi, vėliau akademiku, Europos mokslų ir menų akademijos nariu. Eina atsakingas pareigas daugelyje tarptautinių mokslo organizacijų, dalyvauja žymiausių pasaulio intelektualų ir politikų susitikimuose. Laisvai kalba pagrindinėmis Vakarų Europos kalbomis.

Apdovanotas Lietuvos Valstybine premija už mokslo darbus, Prancūzijos akademine Palme ir Garbės Legiono ordinu už nuopelnus demokratijos ir laisvos visuomenės Europoje plėtojimui.

Būdamas rektorius, septynerius metus nuosekliai, drąsiai ir ryžtingai kovojo už švietimo, mokslo, studijų padėties Lietuvoje pagerinimą, už tai, kad žmonės nesitaikstytų su valdžios ir valdininkų savivale.

Kad Lietuva taptų tikros demokratijos ir visapusiškos pažangos dalimi, kad turėtų aiškią veiklos programą ir perspektyvą.

Kad kiekvienas čia gyvenantis lietuvis ir nelietuvis turėtų lygias galimybes lavintis, kurti, materialiai ir dvasiškai turtėti, bendrauti ir bendradarbiauti su visu pasauliu.

Jau 30 metų vedęs žmoną Mariją Aušrinę, Universiteto docentę, moterų judėjimo Lietuvoje pradininkę. Turi du sūnus – Šarūną ir Žygimantą, auginančius kartu su marčiomis Julija ir Linute keturis vaikaičius: Mariją, Gabriele, Augustą ir Dominyką.

(Nukelta į 5 psl.)

Jei norite daugiau sužinoti apie Lietuvių tautininkų sąjungos veiklą bei dalyvauti jos gyvenime, užsiprenumeruokite

"Tautininkų žinias"

Prenumeratos kaina metams (su persiuntimo išlaidomis) – tik 25 JAV doleriai.

Kreiptis: Lietuvių tautininkų sąjunga, Gedimino pr. 22, 2600 Vilnius, Lithuania

KANDIDATAI

(Atkelta iš 4 psl.)

RIMANTAS SMETONA

Gimė 1945 m. lapkričio 1 d. Ukmergės rajone, Užulėnio kaime, ūkininkų šeimoje. R. Smetonos senelio Igno brolis Antanas Smetona – Lietuvos Respublikos Prezidentas 1919-1920 ir 1926-1940 metais.

R. Smetona 1965 m. bai-

gė Ukmergės žemės ūkio mechanizacijos technikumą, 1967-1972 m. dirbo Lietuvos kino studijoje, 1972-1991 m. – Lietuvos televizijoje režisieriaus asistentu, televizijos režisieriumi, dokumentinių ir muzikinių televizijos filmų kino režisieriumi. 1977 m. baigė Leningrado teatro, muzikos ir kinematografijos institutą, įgijo televizijos režisieriaus specialybę.

1989 m. R. Smetona įsto-

jo į atsikuriančią Lietuvos tautininkų sąjungą. 1990-1996 m. buvo šios partijos pirmininku. 1996 m. išrinktas Lietuvos Respublikos Seimo nariu Ukmergės vienmandatėje rinkimų apygardoje.

Žmona Aldona – Vilniaus prekybos mokyklos profesijos mokytoja. Dukra Jurgita – lituanistė, Vytauto Didžiojo universiteto politikos mokslų instituto studentė.

SUVALKŲ KRAŠTE

Lietuvių tautinio jaunimo organizacija "Jaunoji karta" vieną spalio savaitgalį suorganizavo tautininkų ir konservatorių jaunimui, jauniems miškininkams, jauniems lietuviams ir skautams pažintinę išvyką į Lenkiją. Išvykos tikslas: jaunimą supažindinti su mūsų brolių ir sesių gyvenimu už Lietuvos sienų, išklaisyti jų rūpesčius, pasiūlyti nuveiktus darbus, susipažinti su kraštovaizdžiu ir lankytiniais įdomiais dalykais, esančiais etninėse baltų žemėse. Taip pat labai svarbu buvo nuvežti Lenkijos lietuviams lietuviškos spaudos, kurią surinko šių jaunimo organizacijų nariai ir a.a. P. Rolafas, ilgametis Lenkijos lietuvių "knygnešys", kuriam tik mirtis sutrukdė nuvežti paskutinę siuntą.

Punske jaunimo organizacijų atstovus sutiko Navininkų mokyklos mokytoja Nastutė Sidarienė bei Punsko valsčiaus lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Juozas Paransevičius. Valsčiaus salėje ponas S.J. Paransevičius papasakojo apie lietuvių bendruomenės gyvenimą Lenkijoje, apie jos ryšius su Lietuva, pasidžiaugė, kad Punske lankėsi Lietuvos Prezidentas, Seimo Pirmininkas ir daug kitų žinomų Lietuvos politikų. Šiemet, pirmą kartą po 1920 metų, Punsko gatvėmis pražygiavo Lietuvos ka-

reiviai. Tačiau ypatingai jį džiugina tai, kad čia atvyko jaunimo organizacijų atstovai, kad jaunimas taip pat neabejingas lietuviams, gyvenantiems Lenkijoje.

Pasakodamas apie Punsko valsčiaus ir visos Lenkijos lietuvių gyvenimą, ponas S.J. Paransevičius apgailestavo, kad pasirašius tarpvalstybinę Lietuvos ir Lenkijos sutartį, Lietuvos valdžia ne visada įdėmiai seka, kaip ta sutartis vykdoma. Tuo tarpu Lenkija domisi visais sutarties punktais, visais Lietuvos lenkų nusiskundimais. Todėl ir susidaro išpuolis, kad Lietuva nuolaidžiauja Lenkijai.

Jaunimas klausė, kaip sekasi lietuvių bendruomenei po Lenkijoje įvykusių Seimo rinkimų. "Mes žiūrime į tai dabar gana atsargiai ir stebime, kokios pasekmės bus mūsų bendruomenei, – sakė S.J. Paransevičius, – nes iš karto po rinkimų jau buvo atvykę laimėjusios koalicijos atstovai ir, toli gražu, ne su gerais ketinimais."

Padėkojęs už pasakojimą, iškrovęs atvežtą lietuvišką spaudą, jaunimas nusifotografavo su p. S.J. Paransevičium prie Punsko miesto įkūrimo paminklinio akmens. Po to apžiūrėjome Punsko krašto audinių parodą bei aplankėme senovinę šio krašto sodybą-muziejų.

Vėliau nuvykome pas ke-

letą lietuvių ūkininkų. Ūkininkų Puzinskų sodyboje susidomėję apžiūrėjome galvijų bei kiaulių tvartus, prieno surinkimo ir atšaldymo įrenginius, domėjomės, ką apsimo-ka ūkininkams auginti? Ponia Puzinskienė, kuri dirba ūkyje su vyru ir sūnumi, nieko nesamdydama, sakė, kad šiuo metu apsimo-ka auginti kiau-les ir melžti pieną: už atšaldytą pieną moka nuo 78 iki 96 grašių (nuo 92 ct iki 1.13 Lt) už litrą, priklausomai nuo jo riebumo, bakterinio užterštumo ir kt. Pieną kas antrą dieną tiesiai iš namų paima pienovežiai. Ūkininkę labai nustebino mūsų klausimas, per kiek laiko atsiskaitoma už produkciją? Tiek už pieną, tiek už parduotas kiau-les Lenkijoje atsiskaitoma iš karto.

Šie ūkininkai turi 25 ha žemės. Pagal Lenkijos mastus – tai vidutinio dydžio ūkis. Augina javus, kuriuos patys nupjauna savo kombainu, grūdus išsidžiovina savo džiovykloje, susimala savo malūnėlyje. Miltus kartu su mineraliniais priedais šeria kiau-lemis. Mūsų jaunimas buvo nustebintas švara ir tvarka ūkyje: kiemo dalis išasfaltuota, takeliai pabarstyti žvyru, net už tvartų ir klojimo – tvarkinga ir švaru. Ūkininkai turi du traktorius, kombainą, šieno surinktuvą, kitos technikos.

Buvo labai smagu, kai ki-toje sodyboje mus pasitikęs ūkininkas lyg juokais, lyg rimtai pasakė: "Gyvenam okupuoti nuo 1920 metų. Laukiam, kada Lietuva atsi-ims šias jai priklausančias žemes". Atsisveikinę su ūki-ninkais, padovanoję lietuviškos "Bočių" duonos kepaliku-ką bei knygą apie Vilnių, nu-vykome į Navininkų lietuviš-ką mokyklą. Čia mokosi 85 vaikai. Su kokiais rūpesčiais susiduria mokytojai ir moki-nukai, vakarienėjant pasa-kojo mokyklos direktorė N. Sidarienė. "Turime vaikus mokytį iš lenkiškų vadovėlių, – pasakojo mokytoja, – Mo-kytojas ir vaikai perskaito už-duotis lenkiškai ir tada verčia lietuviškai. Visuose vadovė-liuose – viskas tik lenkiškai. Knygų vaikams iš Lietuvos gauname labai mažai". Tik dėl to, kad šio krašto lietuviai atkakliai siekia palaikyti ir puoselėti lietuviybę, neužsi-daro lietuviškos mokyklos.

Po pokalbių jaunimas dar ilgai nėjo miegoti: diskutavo, šoko, dainavo. Ryte greitai pavalgėme, sutvarkėme mo-

kyklą, kurioje miegmaišiuose miegojome, dar tamsoje sė-dome į autobusą ir išvykome link Skaistgirio ir Vaišnorų. Važiavome per Ramintos gi-rią, kurios šiaurinė dalis sie-kia Donelaičio tėviškę, esan-čią dabartinėje Karaliaučiaus srityje. Vietos buvo nuosta-bios – ežerai, kalneliai, miš-kai ir viskas taip spalvinga, marga. Pravažiudami pro Žydkiemį, Skaistgirį, Vaišno-rus ir kitas gyvenvietes, pa-stebėjome vietovardžių bal-tiškąją kilmę. "Tai buvusios jotvingių žemės", – pasakojo mus lydinti N. Sidarienė. Prie Skaistgirio apžiūrėjome tiltą, kuris buvo vokiečių statytas prieš I-ąją pasaulinį karą, ta-čiau taip ir liko neužbaigtas. Prie Vaišnorų apžiūrėjome Hitlerio "Vilko irštva" – tą pačią, kurioje įvyko paskuti-nis pasikėsinimas į nacių fiu-rerio gyvybę. Barakų lieka-nos, septynių metrų storio gelžbetonio lubos ir sienos paliko didžiulį išpuolį. Jį dar labiau sustiprino kelionės va-dovo pastabos: "čia pietavo Himleris...", "čia buvo palik-tas lagaminėlis su bomba..."

(Nukelta į 6 psl.)

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA

sveikina JAV lietuvius,
sudarančius tą nuostabią Lietuvių
Bendruomenės jungtį
su Šv. Kalėdomis
ir linki visiems
džiaugsmo, laimės, ramybės
ir lietuviškos vienybės pilnų
Naujųjų 1998 Metų.

Tegu 1998 metai pasižymi darna
visuomeninėje veikloje ir tegu lydi
mus visus per šiuos DAINOS METUS
melodingi artimo ir tautos meilės tonai

*JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos
pirmininkė Regina Narušienė ir valdybos nariai:
Asta Banionytė, sesuo Margarita Bareikaitė, dr. Vy-
tautas Bieliauskas, Jūratė Budrienė, Birutė
Jasaitienė, Regina Kučienė, Vytautas Maciūnas, Mike
Mikolaitis, Ramutis Plūra, Kristina Proškutė-
Mengeling, Vytenis Rasutis, Marija Remienė, Algis
Tamošiūnas ir dr. Vitolis Vengris*

Mieli Jungtinių Amerikos Valstijų lietuviai ir Lietuvos bičiuliai,

Kalėdų proga man didelis džiaugsmas ir garbė sveikinti Jus, kurių tikėjimas ir nenuilstantis rūpestis Lietuva ilgus dešimtmečius palaikė tautos dvasią, o dabar remia ir skatina greitus mūsų krašto žingsnius viltingų permainų keliu.

Tegul ir toliau čia, lietuvius svetingai priglobu-sioje Amerikoje, Lietuvą garsina jos užaugintų žmonių talentas, darbštumas ir meilė savo protėvių kraštui.

Tegul išaušęs Kalėdų rytas suteikia Jums naujų jėgų, nuteikia sutarimo ir ramybės dvasia. Teaplenkia Jus kasdienybės rūpesčiai ir teišsipildo Jūsų asmeninės viltys. Sėkmė telydi Jūsų darbus ir sumanymus.

*Stasys Sakalauskas
Lietuvos Respublikos Nepaprastasis ir Įgaliotasis
Ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose*

Išvykos dalyviai prie "Vilko irštvos"

R. Gliubutės nuotr.

SUVALKŲ KRAŠTE

(Atkelta iš 5 psl.)

Toliau autobusas pasiekė Šv. Liepą – miestelį, kuriame įsikūręs vienuolynas, turintis žinomus visoje Lenkijoje vargonus su judančiomis figūrėlėmis. Mus pasitikęs vienuolis mielai papasakojo apie vienuolyną ir jo vargonus. Jis labai nusistebėjo, kad atvyko jaunimas iš visos Lietuvos: Šakių, Molėtų, Klaipėdos, Kuršėnų, Varėnos, Raseinių, Tauragės, Kauno ir Vilniaus.

Šv. Liepa buvo paskutinis išvykos punktas. Iš čia prasidėjo mūsų kelionė namo. Punske atsisveikinome su mokytoja N. Sidariene, nuoširdžiai jai padėkojome, įteikėme lietuviškos duonos ir pažadėjome neužmiršti šio krašto, vėl jame apsilankyti. "Dabartinėje Lenkijoje yra nemažai vietų susijusių su Lietuva, – sakė mokytoja, – aplankykite mus ir tas vietas. Nepamirškite mūsų nei dabar, nei tada, kai tapsite politikais". Į Vilnių sugrįžome vėlai naktį.

Norėčiau padėkoti Seimo valdybai, Seimo jaunimo reikalų komisijai, UAB "Respublikinis veterinarijos apriūpinimo centras" už pagalbą ir paramą, rengiant šią išvyką. Ji parodė, kad skirtingų jaunimo organizacijų atstovai gali puikiai rasti bendrą kalbą ir sutarti, kai juos jungia žodžiai "lietuvybė" ir "Lietuva".

"Jaunosios kartos"
pirmininkas

Gintaras Binkauskas

METŲ ŽMOGUS

Praneša Balzeko muziejus

Balzeko lietuvių kultūros muziejus paskelbė tradicinį "Metų žmogaus" apdovanojimo laureatą – Dr. Rimgaudą Nemicką. Dr. Nemickas apdovanotas už jo nuopelnus, remiant lietuvių meną ir plėtojant bendradarbiavimą tarp Čikagos ir Lietuvos ligoninių beo gydytojų. 31-mas "Metų žmogaus" pokylis įvyko Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje gruodžio 14 d. Apdovanojimą įteikė pokylio pirmininkas Dr. Petras V. Kisieličius. Tarp ankstesnių laureatų būtų galima paminėti konsulę Daužvardienę, Simą Kudirką, Stasį Lozoraitį, Valda Adamkų, Stasį Barą, Dovydą Mackevičių ir daugelį kitų.

"DIRVA"
naujiems
skaitytojams –
\$25 metams!

Nuoširdžiai sveikiname visus Amerikos lietuvius bei Lietuvos gyventojus Šv. Kalėdų proga. Linkime visiems geros sveikatos, sėkmės darbuose bei kuo daugiau asmeniškos laimės artėjančiuose Naujuosiuose Metuose.

Visuomeniniame lygyje linkime tautiečiams darnios veiklos ir vienybės bent pricipiniuose reikaluose. Ryžtamės savo darbais ir gera valia prisidėti prie šių linkėjimų įgyvendinimo. Viešpats teikvėpia mūsų visus geranorius čia ir ten dideliems darbams

Amerikos Lietuvių Taryba

Linkiu "Dirvai" laimingų ir sėkmingų Naujųjų Metų

Taip pat sveikinu visus gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdama jiems linksmų šventų Kalėdų ir Naujųjų 1998 Metų

Birutė Smetonienė

Iš saulėtos Floridos Šv. Kalėdų proga širdingiausiai sveikiname visus savo giminaičius, artimuosius ir bičiulius.

Taip pat linkime šauniai ir pakilioje nuotaikoje pasitikti Naujuosius Metus

Juozė ir Jonas Daugėlai

Florida

Visus savo draugus, pažįstamus ir bendradarbius sveikiname švenčių proga. Teatneša Šventos Kalėdos tyro džiaugsmo, o Naujieji Metai – stiprybės ir laimės

Elena ir Vytautas VIDUGIRIAI

California

Sveikiname su šv. Kalėdų šventėmis "Lietuvių sodybos" patikėtinius: prezidentę Marytę Gruzdytę, viceprezidentą Vytenį Čiurlionį, sekretorę, Violetą Leger-Žilionytę ir išdininką Algį Žukauską

Mes linkime Jums ištvermės ir kantrybės Jūsų labai sunkiame artimo meilės darbe. Linkime nepavargti ir ištęseti. Tegu gimęs mūsų išganytojas pašventina ir laimina Jūsų gerus darbus

LIETUVIŲ SODYBA

GYVENTOJAI
TARNAUTOJAI IR
ADMINISTRACIJA

PATRIA

794 East 185 St. Cleveland, OH 44119

Tel. 531-6720

Gero maisto ir gražių dovanų prekyba sveikina visus savo klientus ir linki gerų

Kalėdų švenčių
ir laimingų
Naujųjų
1998 Metų

Visus savo draugus, pažįstamus ir bendradarbius sveikiname švenčių proga. Teatneša Šventos Kalėdos tyro džiaugsmo, o Naujieji Metai – stiprybės ir laimės

Elena ir Vytautas VIDUGIRIAI

California

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų progomis siunčiame nuoširdžius sveikinimus ir linkėjimų glėbius visiems mūsų artimiesiems, gyvenantiems Lietuvoje ir užsienyje

Elenora ir Mečys Valiukėnai

Čikaga, Illinois

SLA SVEIKINA VISAME PASAULYJE GYVENANČIUS TĖVYNAINIUS

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, dešimtmečiais žėręs lietuviybės spindulius, per 111 veiklos metus (1886-1997) pelnęs seniausios pasaulyje lietuvių organizacijos vardą, kartu su šimtmečio (1896-1997) sulaukusi "Tėvynės" laikraščiu, sveikina SLA kuopas ir visus narius, visame pasaulyje išsisklaidžiusius tėvynainius Šv. Kalėdų proga. Linkime kelyje į 2000 metų šventę, į XXI-jo amžiaus iškilmes ateiti visiems didžiuoju Lietuvos keliu, simboliškai rankomis susikabinusius, su gyvybinga SLA puoselėta vienybės idėja širdimis susijungusius, vertai besididžiuojančius savo paveldėta tautybe

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vykdomoji valdyba:

Dr. Vytautas Dargis - pirmininkas
Vytautas Kasniūnas - vicepirmininkas
Genovaitė Meiliūnienė - sekretorė
Loretta I. Stukas - išdininkė
Nellie Bayhoras-Romanas - išdo globėja
adv. John J. Lapinski - išdo globėjas
dr. Aldona J. Skripkus - daktarė kvotėja

NET SUNKU PATIKĖTI, BET...

LENKŲ JAUNIMAS LIETUVIŲ ĮSIVAIZDAVO KAIP STUMBRO DYDŽIO VALSTIETIŲ

Varšuva, gruodžio 15 d. (BNS-AGEP.) Lenkų jaunimo grupė tik po ekskursijos į Vilnių suprato, kad lietuviai nėra apiplęšę valkatos ar stumbro dydžio laukiniai. "Maniau, kad lietuviai - tai elgetos, kurie apiplęšusiais rūbais vaikšto po gatves, prasydami išmaldos. Niekada

negalvojau, kad Vilnius - toks didelis ir gražus, o miesto centras - net gražesnis už Krokuvos", - sakė dvylikametė krovietė, kuri su grupe bendraamžių lankėsi Vilniuje. Pasakojimą apie tai išspausdino "Solidarumo" rinkimų akcijos savaitraštis "AWS".

"Važiuodami į Lietuvą, mes iki ašarų kvatojome, sudarinėdami lietuvišką valgiaraštį: pusryčiams - taukai,

pietums - lašiniai su vandeniu nuo raugintų agurkų, vakare - vėl taukai su alyva nuo sardinių, - prisipažįsta moksleiviai. - Tuo tarpu Vilniuje civilizacijos ir gyvenimo standartų lygis toks, kaip Krokuvoje, tik ten - truputį ramiau", - tikina autorius skaitytojus.

Tiek lenkų vaikus, tiek jų suaugusius palydovus sužavėjo lietuvių vaišingumas ir nuoširdumas, o sąlygos,

kuriomis gyvena vilniečiai, daugeliui krovietėlių buvo išties netikėtos. Išvykos dalyviai prisipažįsta, kad visiškai kitaip manė apie lietuvius. Vieno iš jų nuomone, tikras lietuvis - tai valstietis kaip stumbras, kuris pakelyje sutikęs mešką, tiesiog pasigaili žvėrelio. Kitas tikėjosi pamatyti vaizdą kaip Baltarusijoje, kur ant kiekvieno žingsnio gali sutikti alkaną žmogų. Trečias manė, kad lietuviai - mažai civilizuoti, nešvarūs ir arogantiški, o pasirodė, kad labai nuoširdūs ir draugiški, be to, gyvena ne kiek ne blo-

giau, nei lenkai.

Išvykos dalyviai sužinojo ir kaip lietuviai įsivaizduoja lenką: tai - neteisingas, kitiems primetantis savo valią žmogus, agresyvus, rėksnys, mažiau už lietuvius tolerantiškas. Reportažo autorės nuomone, neigiamus įvaizdžius įveikti galima tik normalių žmoniškų ryšių pagalba. Todėl reikia kuo dažniau rengti abiejų šalių jaunimo išvykas, nes viską gali pamatyti savo akimis. Ir nors vieni apie kitus daug girdėjome, tačiau tai - ne tas pat.

SVEIKINU VISUS OHIO APYLINKIŲ LIETUVIUS
ŠV. KALĖDŲ PROGA
TEGUL ŠV. KALĖDŲ DŽIAUGSMAS
SUŠILDO JŪSŲ ŠIRDIS,
TEGUL KOČIŲ NAKTĮ UŽGIMUSI VILTIS IR MEILĖ
JUNGIA MUS SU SESĖMIS IR BROLIAIS
TĖVYNĖJE

Ingrida Bublienė
LR Garbės Generalinė Konsulė
Ohio valstijoje

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, Inc. (TAUTOS FONDAS)

351 Highland Boulevard
Brooklyn, New York 11207-1910
Tel. (718) 277-0682 Fax: (718) 277-0682

Nuoširdžiai sveikiname savo darbuotojus, narius ir rėmėjus, linkime linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų 1998-ųjų Naujųjų metų.

Tautos Fondas remia nepriklausomos Lietuvos atsistatymą, švietimą, Lietuvos paribų ir užribių mokyklas, Lietuvos kančių "Gyvosios istorijos" telkimą...

Šią reikšmingą paramą galime suteikti tik Jūsų, mieli tautiečiai, į Tautos Fondą įplaukiančių aukų dėka. Mes dėkojame už Jūsų dosnumą ir tikime, kad Tautos Fondas, Jūsų remiamas, ir ateityje bus pajėgus tokią pagalbą tęsti

TAUTOS FONDAS

LINKSMŲ ŠVENČIŲ!

Visiems mūsų kepyklos klientams, perkantiems mūsų skanią duoną ir pyragus, restorano lankytojams, o taip pat visiems Cleveland'o ir apylinkių lietuviams geriausiai Šv. Kalėdų sveikinimus ir 1998 metų linkėjimus siunčia

REINECKER'S BAKERY

SAVININKAI - RICHARD ir MAGDALENA REINECKER
PARTY'S CENTER AND CATERING
Free Way Drive Macedonia, Ohio 44056 Tel. 467-2221

LIETUVOS PREZIDENTO RINKIMAI

(Iš paskutiniųjų Eltos pranešimų)

Sekmadienį, gruodžio 21 d., vyko Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimai. Nė vienas iš septynių kandidatų nesurinko būtino balsų skaičiaus. Sausio 4 dieną vyksiančiame antrajame prezidento rinkimų rate varžysis advokatas Artūras Paulauskas ir gamtosauugininkas Valdas Adamkus.

A. PAULAUSKAS
TIKI SĖKME

Artūras Paulauskas labai patenkintas pirmojo Prezidento rinkimų turo rezultatais ir tikisi, kad antrajame rate jį lydės tokia pati sėkmė. Kandidatas pripažino, kad rengiantis antrajam turui reikėtų pagalvoti apie pakeitimus rinkimų kampanijos taktikoje, nepatikslinges, kokių netikėtumų galima tikėtis. "Skaičiuosime ir finansines savo galimybes", - pridūrė A. Paulauskas.

V. ADAMKUS TARSIS
DĖL BUVUSIŲ
KONKURENTŲ
PARAMOS

Antrajame Lietuvos Prezidento rinkimų etape Valdas Adamkus ketina imtis dar aktyvesnės kampanijos. Naktį iš sekmadienio į pirmadienį kandidatas Eltai sakė "labai pozityviai" vertinąs pačius pirminius rinkimų rezultatus. "Manau, kad tokie rezultatai išreiškė daugumos Lietuvos žmonių nusistatymą šiuo metu", - teigė jis. Paklaustas, kokių priemonių ketina imtis antrajame rinkimų etape, V. Adamkus sakė, kad "mes suaktyvinsime savo rinkimų strategiją". "Galbūt neturės būti peržiūrėtos strateginės mūsų pozicijos", - teigė kandidatas. V. Adamkus taip pat sakė, kad tikriausiai jau pirmadienį jo rinkimų štabas pradės svarstyti klausimą dėl paramos, kurią galėtų suteikti

kandidatai, nebedalyvaušiantys tolesnėje kovoje.

VYTAUTAS
LANDSBERGIS
PALINKĖJO
"NESUGADINTI"

"Ką žmonės norės, tą ir išsirinks", - lakoniškai į žurnalistų klausimus atsakė kandidatas į Prezidentus. Naujam Respublikos Prezidentui V. Landsbergis palinkėjo trumpai: "nesugadinti".

V. ANDRIUKAITIS
ANTRAJAME RATE
BALSUOS
UŽ V. ADAMKŲ

Kandidatas į Prezidentus Vytenis Andriukaitis, užėmęs ketvirtąją vietą tarp varžovų, antrajame valstybės vadovo rinkimų rate balsuos už Valdą Adamkų. Tačiau jis teigia negalįs raginti savo rinkėjų balsuoti už V. Adamkų, nes sprendimą šiuo klausimu turi priimti V. Andriukaitį kandidatu iškėlusį Lietuvos socialdemokratų partiją. V. Andriukaitis Eltos korespondentui teigė, kad po sekmadienį įvykusio pirmojo Prezidento rinkimų turo, jis ketina pareikšti "daug kritinių pastabų apie Artūro Paulausko rinkimų programą". "Žinoma, ir V. Adamkaus rinkimų programa nėra socialdemokratinė ir net ne kai-rioji, tačiau A. Paulausko programa yra eklektiška, marga ir visiškai nerimta", - sakė V. Andriukaitis. Vertindamas savo konkurentus pagal "moralinius kriterijus", V. Andriukaitis sakė negalįs "nieko prikišti" tik Rimantui Smetonai, nors šio euroskeptiko programoms ir idėjoms jis teigė nepritariąs.

V. Andriukaitis ketina vėl siekti Prezidento posto po penkerių metų.

PASIVAIKŠČIOJIMAI PO ŽALIUOSIUS RŪMUS

Orinoco avantiūra

Jonas Dunduras

13

(Tęsinys. Žr. 44 nr.)

Neįtikėtinai atsitiktinumas
arba religinga linksmybė

Dvi dienos, likusios iki mano išvykimo, būtų praslinkusios nuobodžiai, jeigu vėlyvą popietę į viešbučio kiemą nebūtų įvažiavęs didelis autobusas su stambiu plakatu lange: "Movimiento Social de Jose Gregorio Hernandez". Laisvai išvertus tai reiškė: "Jose (Chose) Gregorio Hernandez vardo socialinis sąjūdis". Susidomėjęs stovėjau netoliese ir stebėjau, kaip iš autobuso su įprastine painiava ir klegesiu pasipylė keliasdešimt moterų, kurių amžius iš pažiūros atrodė tarp keturiasdešimties ir šešiasdešimties. Palaipsniui klegesys persimetė į viešbučio foje ir vėliau dingo kambariuose.

Paskutinieji iš autobuso išlipo trys vyresnio amžiaus senjorai. Greitosiomis apžvelgė viešbučio aplinką, jie pasuko link baro. Tą patį padariau ir aš. Be mūsų keturių, baras buvo tuščias. Sėdėdami ant aukštų kėdžių ir vienas kitą mandagiai apžiūrinėdami, maloniai, tačiau bereikšmiškai šypsodamiesi, pasikeitė keletu tokiai progai tinkančių klausimų. Kaip tokiais atvejais neišvengiama, susipažinome. Jauniausias iš jų prisistatė kaip Dr. Jose Maria Fernandez Crespo, chirurgas, dirbantis Caracas'e. Antrasis, gal vyriausias amžiumi, sakėsi esąs Ivan Petrovsky, gyvenęs Vengrijoje, tačiau po ten įvykusio sukilimo emigravęs į Venecuėlą ir dabar profesoriaujantis Venecuėlos valstybinėje meno akademijoje. Trečiasis, kurio pavardės nepasizymėjau, buvo pensininkas, Venecuėlos karo aviacijos generolas. Iš jų trijų tik generolas keliavo šioje grupėje su žmona. Kiti du buvo grupės narių geri pažįstami, pakviesti prisidėti.

Kaip man buvo paaiškinta, "Movimiento Social de Jose Gregorio Hernandez" yra labdaros draugija, savo idealu pasirinkusi dabar jau mirusį Caracas'o priemiesčio gydytoją. Jose Gregorio Her-

nandez pasižymėjo tiesiog legendine labdaros veikla tarp Caracas'o varguomenės, kuri jį mini ir gerbia kaip šventąjį. Šios draugijos narės – pasiturinčios, patogiai gyvenančios Caracas'o ponios savo laisvalaikį naudoja, įvairiais būdais telkdamos lėšas ir pačios aukodamos, kad bent Velykų ar Kalėdų proga sušelpytų neviltin patekusius šio miesto žmones. Laikas nuo laiko draugija išsinuomuoja gerą autobusą ir leidžiasi keletos dienų kelionėn į kurį joms įdomų Venecuėlos kampą, kaip, šiuo atveju, į Puerto Ayacucho: pasižmonėti, pagyventi viešbučiuose, pasidairyti apylinkėse ir pasimaudyti lėtoje, plačioje Orinoco srovėje.

Mums taip besikalbant (tarp kitko, senjoras Petrovsky gerai kalbėjo ir angliškai), čia pat prie baro esančiame restorane prasidėjo "generalinis perversmas": buvo bandoma iš atskirų stalų sudaryti vieną ilgą, patogiai talpinantį, berods, keturiasdešimt tris asmenis, kurie turėjo ateiti vakarieniauti.

Lauke jau sutemo. Viešbučio kieme Parasol skruzdėlių eiseną jau mirguliavo nėsamais žalių lapų gabalais. Iš netoliese už viešbučio sienų plytinčio parko pasklido pirmieji šokių muzikos garsai. Į restoraną – barą kokteiliams rinkosi šiek tiek pailsėjusios šios išvykos moterys.

Trys naujieji mano kompanionai gerokai pavargo, supažindindami mane su savo bendrakeleivėmis ir bandydami paaiškinti priežastis, kuriomis mane čionai atvedė. Nepaėjęs nei pusvalandžiui, buvau kone jėga pasodintas prie jų ilgojo vakarienės stalo ir pakviestas prisijungti prie rytojaus išvykos į Puerto Ayacucho apylinkes, Orinoco smėlingas salas ir Casautito turgų, esantį kitoje Orinoco pusėje, jau Kolumbijos teritorijoje. Jeigu Šiaurės Amerikos ir Vakarų Europos kultūroms toks susipažinimo ir išsiliejo greitis atrodytų neįprastas, tai jis yra natūralus ir nieko nestebinantis Lotynų Amerikoje, pradedant Meksika ir baigiant Čile. Susipažinimas vyksta greitai ir, atrodo, nuoširdžiai, dažnai, kone spontaniškai. Tada esi kviečiamas į jų namus, džiaugsmingai priimamas, vaišinamas ir užtikrinamas, jog "Mi casa es su casa" ("Mano namai yra Tavo namai"). Žinoma, po šio užtikrinimo neprimta reikalauti namo nuosavybės dokumentų. Tačiau tokio svetingumo laipsniui pasiekti, pavyzdžiui, tarp anglų

prireiktų gal visos generacijos laiko ar net dar ilgiau.

Šioje grupėje vyravo įdomiai savita, kaip pavadinčiau, religingos linksmybės dvasia. Ko ten daugiau – religijos ar linksmumo – man dar ir šandien neaišku, bet toks derinys buvo patrauklus. Vakarienė, kaip ir kiti mūsų susėdimai prie valgių stalo, visada prasidėdavo trumpa malda. Kitą rytą susėdus į autobusą, tos dienos kelionė irgi buvo pradedama malda. Po to sekė aukštos kokybės anekdotai, pavirtinūsieji gaudai, jog moterų pasakojami anekdotai yra žymiai pranašesni už vyriškuosius. Jie sekė vienas po kito, palydimi griausmingo įvertinamojo klyksmo, kurio garso laipsnis priklausė nuo anekdoto turinio ir pasakotojos talento. Privaziuojant bažnyčias, anekdotas būdavo nutraukiamas. Visa kompanija, išskyrus vyrus, pamaldžiai persižegno davė. Tik bažnyčiai nutolus, anekdotas būdavo tęsiamas toliau.

Po poros dienų su ta malonia ir nuotaikinga grupe reikėjo skirtis: tiek jiems, tiek ir man reikėjo keliauti toliau. Tačiau po keletos mėnesių, keliaudamas Indonezijoje ir grįždamas iš Birutės Galdikaitės Camp Leakey orangutangų rezervato, esančio Borneo saloje, kuriam laikui sustojau Bali saloje. Po to persikėliau į Lombok salą, o iš ten pasukau į Naująją Gvinėją, į Baliem slėnį, norėdamas pabendrauti su Dani čiabuviais, kurie, berods, yra paskutinieji šios planetos gyventojai, tebesantys akmens amžiaus civilizacijos lygyje. Ten užtrukęs ilgiau, negu galvojau, vėl sugrįžau į Bali. Vieną popietę staiga sugalvojau dar kartą perfotografuoti Pura Taman Ayun šventyklą Mengvi vietovėje. Saulė buvo fotografavimui patogioje popiečio pozicijoje, todėl, greitai pasigavęs taksi, išskubėjau. Prie šventyklos vartų vos ne kaktą atsimušiau į jau iš šventyklos išeinančią ... Movimiento Social de Jose Gregorio Hernandez beveik tos pačios sudėties grupę. Tai atsitiko kone priešingoje planetos pusėje nuo Puerto Ayacucho. Tai buvo be galo keistas atsitiktinumas, kuris, jei būčiau ten atsidūręs bent trimis minutėmis vėliau, nebūtų įvykęs. Tai dar vienas įnašas į šio mažo pasaulio atsitiktinumų rinkinį.

Beje, jau grįžęs namo, gavau laišką, kuriame tos malonios ponios išreiškė didelę nuostabą dėl mūsų netikėto susitikimo Japonijoje (?!).

Kraunamės daiktus kelionei. Jų tiek daug, o laivelis – nedidelis Autoriaus nuotr.

Paskutinieji pasiruošimai

Kaip ir buvo sutarta, ankstų trečiosios dieną rytą, prasiblaivę po klaikaus "atsipalaidavimo", apgaubti Aguardientės, Cachasos ir alaus tvaiku, Joaquin ir Coyote mažą sunkvežimiu išsigabeno mane įsigyti paskutinius reikmenis. Po keletos valandų jau turėjome nemažą krovinį būtinybių ir rūpesčių, kaip viską sutalpinti nedideliame laive. Vietoje keturių benzino stanių teks vežtis tik tris su maždaug 165 litrais benzino. Ketvirtoji statinė užimtų per daug vietos. Į plastikinius butelius vienoje limonado pilstytuvėje prisipylėme apie trisdešimt litrų filtruoto vandens gėrimui. Po to sekė: dvylika bonkų romo pakelės kolonistams

ir kariuomenės postams, penkioliką paketų venecuelietiš-
kų cigarečių tiems patiems, penki metrai į virvę susukto tabako, šimtas įvairių dydžių žūklės kabliukų ir keli šimtai metrų įvairaus storio nailoninių valų meškerėms, dvidešimt gabalų raudonos medvilninės medžiagos – po pusantro metro viename gabale – indėnams; nemažas maišelis vadinamojo "Savon Azul" – mėlynojo muilo gabalų, keletas kilogramų džiovintos sūrios žuvies indėnams, dešimtis paplotėlių sausos casava duonos. Savo reikalams apsirūpinome sausainiais, "tuna", "corned beef" ir "Spam" konservais, įvairia pasta, kava, pieno milteliais, cukrum, ryžiais bei nemažu kiekiu alaus ir limonado.

JAV LB Kultūros Tarybos
SPAUDOS VAJUS

Papiginta metinė prenumerata naujiems skaitytojams:

DIRVA.....\$25.00 (vietoje \$35)

P.O. Box 19191
Cleveland, OH 44119-0191

DRAUGAS.....\$60.00 (vietoje \$95)

4545 W 63rd Str.
Chicago, IL 60629

DARBININKAS.....\$20.00 (vietoje \$35)

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

EGLUTĖ.....\$10.00 (vietoje \$15)

13648 Kickapoo Trail
Lockport, IL 60441

BRIDGES.....\$15.00 (vietoje \$18)

LAC, Inc. Treasurer
1927 W. Boulevard
Racine, WI. 53403

dviem metams \$25.00

LIETUVIŲ BALSAS.....\$20.00 (vietoje \$30)

2624 W. 71st. Street,
Chicago, IL 60629

PASAULIO LIETUVIS.....\$10.00 (vietoje \$20)

6428 Ridge Rd.,
Clarendon Hills, IL 60514

LITUANUS.....\$8.00 (vietoje \$10)

6621 S. Troy Str.
Chicago, IL 60629PUIKI DOVANA KALĖDŲ PROGA
studentui, naujakuriui, jaunai šeimai

Vladas Vijeikis

KARVĖS VAIKAS

Anais gerais laikais, kada nerūpėjo "taksai", nuoma, apdraudos, mokesčiai už elektarą ir šilumą (tuo buvo pavesta rūpintis mamytei ir tėveliui), svarbiausias gyvenimo rūpestis ir tikslas buvo pamatyti "kaubojišką" filmą. O jų anais laikais buvo labai įmantrių. O herojai taip pat labai iškilnūs: Buk Džons, Tom Mix (ėjo gandai, kad jis – lietuvis, tikroji pavardė – Tamošius Mikšas).

Patekti į kino teatrą reikėjo ne tiek daug litų, palyginant su šios dienos kainomis, bet ir tų sunku buvo sugauti. Tad buvo bandoma išsprukti be bilieto. Tam tikslui strategiškai buvo gana patogus "Triumph" kino teatras Kaune. Toks žygis buvo pateisintas, kadangi ir mūsų herojai ką tai panašaus darė. Taigi tie ekrano didvyriai užgožė ir Gediminą, ir Vytautą. Apie juos skaitėme, bet čia prieš mūsų akis – tikri didvyriai. Neabejojome, kad jie gyvena Amerikoje ir kovoja su indėnais, negerais žmonėmis. Tuos buvo lengva atskirti, nes jie dėvėjo juodus drabužius.

Kada likimas nubloškė į Ameriką, labai nusivyliau. Neteko sutikti nė vieno "kaubojaus". O dar daugiau nuliūdima apėmė širdį, kada sužinojau, kad "cow-boy" reiškia "karvės vaikas". Manau, kad jeigu būtų buvę žinoma anais senais laikais, tai susižavėjimas būtų labai išblukęs. Koks čia didvyris? Mes, miesto vaikaičiai, tiesą pasakius nebuvome matę karvės, bet skaitėme knygose apie piemenis, ganančius karves. Ir jie – visai ne prakilnūs "kaubojai", bet vargani piemenėliai. Pasijutau labai apgautas. Tie Holyvudo filmų

gamintojai žinojo, kaip mus patraukti.

O vis dėlto ir dabar dar pažiūriu "Laukinių Vakarų" filmus, kur veikia "kaubojai". Jau kiti vardai, bet kiek sukelia prisiminimų. Tos gražios, nerūpestingos dienos, kada vienintelis rūpestis buvo, kaip išsisukti iš tėvo diržo. Prisimenu, kad "kaubojai" turėjo du diržus: vienas – kelnėms, o kitas – pištaliui pakabinti. Mano tėvas turėjo tik vieną, bet vengiau su tuo vienu susitikti, nors tai buvo aiški pedagoginė pamoka. O gal, jeigu būčiau daugiau tokių pamokų išklause, šandien būčiau geresnis žmogus.

KANDIDATAI

Mes visi labai susidomėję prezidentiniais rinkimais Lietuvoje. Daug kalbame, daug spėliojame ir sekame, kas ką pasakys apie kurį kandidatą. O pasakymų nemaža. Kaip ir kitur, taip ir Lietuvoje stengiamasi surasti priešininko asmenyje ką nors blogo. Geras puses jis pats iškels. Taigi vieni apie kitus skleidžia žinias, kad anas visai nesupranta Lietuvos vidaus gyvenimo, o šitas apie užsienio politiką nežino tiek, kiek ožys apie naują tvorą. Tas – kagėbistas ir bendravo su stribais, o keliems tiesiog trūksta proto. Vienas ar keli labai neturi patrauklumo ir nepatiks moterims, o ano žmona visai netinka į "pirmos ponios" titulą.

Bet dar neteko girdėti, kad kuris būtų apkaltintas svetimoteryste ar vagystėm, nors dešimtyje Dievo įstatymų abi nuodėmės aiškiai pasakytos. Mano draugas Florijonas dėl vagysčių piktinasi, bet dėl svetimoteriavimo turi savo nuomonę. Kai kurie Amerikos prezidentai turėjo kai ką prie šalies, o buvo visai neblogi vadovai. Tai tik parodo tikrą vyriškumą. Pranašas Mohamedas leido turėti keturias žmonas, nors pats turėjo net dvylika. Katalikai šioje plotmėje gerokai atsilikę.

Grįžkim prie prezidentinių kandidatų. Gal jie moka taip paslėpti, kad niekas nežino? Florijonas sako, kad už tokį tikrai balsuotų. Jis mokės ir kitur, kur reikės, užslėpti. Tokio reikia.

JAV Karo aviacijos "Thunderbirds" junginio lėktuvas prie Burke oro uosto G. Juškėno nuotr.

Gerardas Juškėnas

VAIZDUOTĖS SKRYDŽIAI

Klyvlendo (Cleveland) botanikos sodas šiemet Kalėdų šventėms paruošė idomią programą – "Vaizduotės skrydis – Vaiko pasakų kelionė" ("Flights of Imagination: A Child's Storybook Journey"). Pernai botanikos sodo salėse tarp puošnių kalėdinių eglėlių važinėjo traukinėliai. Šiemet gruodžio 2-31 d. ten matome lėktuvų modelius, kabančius palubėje. Jie vaizduoja I-jo ir II-jo Pasaulinio karo laikų bei lenktyninius lėktuvus. Vaikams parduodami žaislai (iki \$3 vertės).

Parodoje yra banano medis, sagauro kaktusas, poinsetijos, 30 m. senumo pieštukų medis ir kt. augalai iš įvairių kraštų. Raketų klubas "The Tri-City Sky Busters Rocketry Club" rodys savo modelius ir kiekvieną savaitgalį, esant palankiam orui, lauke leis juos į padanges.

Botanikos sodą galite nemokamai lankyti nuo pirmadienio iki šeštadienio, nuo 9 v.r. iki 5 v. p.p., o sekmadieniais – nuo vidurdienio iki 5 v. p.p. Botanikos sodas yra universitetų apylinkėje, 11030 East Blvd. Ger.J.

PLANETŲ KAROLIAI DANGUJE

Gruodžio 1-8 d. naktimis danguje buvo matoma nuostabi aštuonių planetų ir Mėnulio pynė. Planetas galėjome pamatyti pietvakarių padangėje, tokia eilute iš vakarų į rytus: Plutonas, kurį se-

kė Merkurijus, Marsas, Venera, Neptūnas, Uranas, Jupiteris ir Saturnas. Pusmėnulis užbaigė tuos "perlų karolius".

Astronomai pranešauja, kad 2000 m. gegužyje planetos vėl išsiričiuos panašia eilute, tačiau jos bus taip arti prie Saulės, kad liks nematomos Žemėje.

Planetos dažnai susiričiuoja eilutėn dėka jų skriejimo orbitų. Kompiuteriniai skaičiavimai parodė, kad tokius "karolius" vėl bus galima pamatyti gal tik po 100 metų.

IŠGAIŠO ŽUVYS

Corpus Christi, TX pajūryje bangos į krantą išmetė tūkstančius žuvų, kurios nugaišo nuo "raudonojo potvynio" (red tide) – sužydėjusių jūros dumblių. Spėjama, kad nuo tų dumblių nugaišo apie 6 milijonai kilkių.

"Raudonąjį potvynį" sukelia mikroskopinių dumblių žydėjimas. Tie dumbliai visados būna vandenyje, bet didesnis jų susikaupimas yra mirtinas žuvims. Okeanogra-

fai dar nežino, kas sukelia nuodingųjų dumblių žydėjimą. Dumblių nuodai pakenkia žuvų nervinei sistemai. Tačiau tik apkrėstos sraigės, austrės ir kt. kriaukliniai jūros gyvūnai netinka maistui. Jų valgymas gali sukelti vėmimą, svaigulį, galūnių drebulį, akių vyzdžių išsiplėtimą. Susirgimas trunka kelias dienas, bet paprastai nėra mirtinas. Manoma, kad nuo rugsėjo Teksaso (Texas) pakrantėse nuo susikaupusių "raudonojo potvynio" dumblių išgaišo virš 14 milijonų žuvų.

Ger.J.

ATKUTO KONDORAI

Vermilion Cliffs, Arizonoje, virš raudono smiltainio uolų tarpeklių dabar nuolat sklendo 11 Kalifornijos kondorų. Prieš metus jaunos kondorus, užaugintus nelaisvėje, išleido į negyvenamą sritį Arizonos ir Jutos (Utah) valstijų pasienyje. Taip norima juos išsaugoti nuo išnykimo Šiaurės Amerikoje. Milžiniški juodaplunksniai paukščiai (Nukelta į 12 psl.)

Hibiscus žiemą žydi Juškėnų name (G. Juškėno nuotr.)

LIETUVIŲ NAMAI IR BUVĘ ANSAMBLIEČIAI RENGIA

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ

Svečiai bus vaišinami užkandžiais, karštu romu, obuolių sultimis ir kokteiliais nuo 8 val. iki 9 val. 9 val. – vakarienė

Skambės populiari diskotekų muzika

Bilietus (stalus) galima užsisakyti Lietuvių klube. Skambinkite tel. 531-2131 arba Algiiui Penkauskui 944-4556 bei Vytui Apanavičiui 481-4614
lėjimo kaina – 40 dol. asmeniui

Laiškai "Dirvai"

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRO TARYBA PAŠALINO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ATSTOVUS

1987 rugsėjo 24 d. Lietuvos Bendruomenės Lemonto apylinkės valdyba įsteigė ir įregistravo Illinois valstijoje Lithuanian Mission Center, kaip pelno nesiekiančią korporaciją, kurią šiandien žinome ir kitu – "Pasaulio Lietuvių centro" vardu.

JAV LB Lemonto apylinkės valdyba, jaučia pareigą informuoti lietuvių visuomenę apie 1997 gruodžio 7 d. įvykusį Pasaulio Lietuvių centro tarybos posėdį, kuriame LN Lemonto apylinkė buvo išbraukta iš Pasaulio Lietuvių centro tarybos.

Pasaulio Lietuvių centro steigimu ir veiklos įstatų reikalais rūpinosi LB Lemonto apylinkė, kuri paruošė įregistravimo Illinois valstijoje dokumentus, kuriuos ir pasirašė trys LB Lemonto apylinkės valdybos nariai: Vytautas Šoliūnas, Agnė Katiliškytė ir Liudas K. Šlenys. Registruotas teisinis patarėjas, sudarant dokumentus buvo Saulius V. Kuprys.

Įstatų trečiojo skyriaus antras paragrafas sako: "The board shall be composed of nine (9) Directors, seven (7) of whom will be elected annually by the members as hereinafter provided and two (2) of whom will be appointed by the Executive Board of the Lithuanian American Community of Lemont." (Pateiktoji įstatų ištrauka yra iš 1987 metų rugsėjo 24 d. inkorporavimo dokumentų.)

Pastaraisiais metais tarybos narių skaičius buvo didinamas, bet visuomet paliekant du (2) tarybos atstovus

LB Lemonto apylinkei, kuriuos paskirdavo LB Lemonto apylinkės valdyba.

Pasaulio Lietuvių Centro, 1997 gruodžio 7 d. tarybos posėdžiui buvo pateikta darbotvarkė, kurios trečias paragrafas pavadintas "By-laws Resolution". Į tarybą deleguoti LB Lemonto apylinkės nariai nustebo, gavę siūlomos rezoliucijos tekstą, likus tik trimis dienoms prieš Centro tarybos posėdį, kuriame rado, kad: "2. Article III, Paragraph 2 (b) is hereby deleted." Tai reiškia, kad priimant šią rezoliuciją, abu LB Lemonto apylinkės atstovai automatiškai išbraukiami iš tarybos, pakeičiant Pasaulio Lietuvių centro įstatus.

Lemonto apylinkės atstovai Centro taryboje, nesutikdami su šia rezoliucija, įvykusiame gruodžio 7 dienos tarybos posėdyje, raštu, visiems dalyvaujantiems tarybos nariams įteikė šį protestą:

December 5, 1997

Lithuanian World Center
Board of Directors
Mr. Rimas Griškelis
Chairman of the Board

Dear Mr Griškelis:

After reviewing proposed changes in Lithuanian World Center By-Laws, article 3, paragraph 2a & 2b as presented by proposed resolution for discussion and voting for acceptance at Lithuanian World Center Board of Directors meeting Dec. 7, 1997, we the Lithuanian Community, Lemont Chapter Executive Commity, categorically object this pro-

posal and hereby request all copies of all previuos Lithuanian World Center Board of Directors minutes of meetings, including also the annual Lithuanian World Center membership minutes of the meetings.

We categorically object against taking any voting action at Dec. 7, 1997 Board of Directors meeting, concerning proposed changes in Lithuanian World Center By-Laws.

Respectfully,

K. Laukaitis,
G. Kazėnas,
L. Šlenys

Šį protestą Lemonto apylinkės atstovai perskaitė ir pareikalavo įtraukti į posėdžio protokolą. Tarybos posėdžio metu, svarstant šį įstatų keitimo rezoliucijos tekstą, klausiant, kokios priežastys paskatino įstatų keitimą, išbraukiant LB Lemonto apylinkę iš Pasaulio Lietuvių Centro veiklos, jokio aiškaus atsakymo nebuvo gauta.

Steigiant ir organizuojant Pasaulio Lietuvių centrą, Lietuvių bendruomenės narių tikslas buvo, kaip galima labiau visus įjungti į vieną darnų lietuviybės išlaikymo darbą.

Mes ir toliau protestuojame prieš įstatų keitimą, išbraukiant Lietuvių Bendruomenę iš Pasaulio Lietuvių centro veiklos, jausdami, kad tai nepasitarnauja bendram lietuviybės išlaikymo tikslui.

JAV LB Lemonto
apylinkės valdyba
(Spausdinama pagal apmokamą užsakymą)

BYLA, KURIĄ GAUBIA TYLA

Dauguma mūsų visuomenės nežino, kad JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų taryba 1996 m. rugpjūčio mėnesį užvedė bylą prieš Klyvlendo (Cleveland, OH) "Lietuvių sodybos" patikėtinius (direktorius), pasamdydama vieną iš didžiausių ir brangiausių Ohio advokatų firmų. Keistas JAV LB Krašto valdybos elgesys nuslėpti ir taip pridengti šį faktą, kad jis nepatektų į spaudą.

"Lietuvių sodybos" 82 butų pastatą, kuriame nuo 1983 metų gyvena į pensiją išėję vyresnio amžiaus žmonės, prižiūri patikėtinių (direktorių) komitetas, susidedantis iš Klyvlendo lietuvių. Iki šiol buvo priimta tvarka,

kad pasitraukiant patikėtiniams iš pareigų, naujieji patikėtiniai buvo įstatomi egzistuojančių patikėtinių balsavimu. JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė kaltina dabartinį patikėtinių komitetą, kad jie esą neteisėti, kadangi nebuvo patvirtinti Socialinių reikalų taryboje. Todėl Socialinių reikalų tarybos pirmininkė B. Jasaitienė reikalauja "Lietuvių sodybos" kontrolės per patikėtinių skyrimą. Šis jos reikalavimas prieštarauja esamai tvarkai, kuri buvo "Lietuvių sodybos" steigėjų ir patikėtinių komiteto vykdoma per visą laiką nuo pastato įrengimo.

Šis įvykis yra įdomus tuo, kad viena pelno nesie-

kianti organizacija veda bylą prieš patikėtinius kitos pelno nesiekiančios organizacijos. JAV LB Socialinių reikalų taryba, kuri yra išlaikoma iš lietuvių rėmėjų aukų, verčia Sodybos patikėtinius teisme ginti savo teisėtumą privačiomis lėšomis, nes pagal įstatymą jie negali "Lietuvių sodybos" lėšų naudoti šiam tikslui. Šios bylos sąmata sieks daug tūkstančių dolerių.

Šiuo metu teismo procesas yra atidengimo (discovery) fazėje. Sodybos patikėtiniai tvirtina, kad nei JAV Lietuvių bendruomenė, nei Socialinių reikalų taryba niekada nedalyvavo patikėtinių perrinkime ir Sodybos administravime.

Aš jaučiuosi priverstas

pateikti informaciją apie šios bylos aplinkybes, kadangi ginčytini taškai yra visuomeniškai nežinomi. Manau, kad skaitytojai turėtų bent žinoti apie iškeltą brangią bylą, įnešančią nesantaiką į lietuvių tarpusavio santykius.

Algis B. Žukauskas
Willoghby, OH

"Dirva" primena skaitytojams, kad laiškų autoriui išreikšia tik savo, o ne redakcijos nuomonę. Laikydamiesi taisyklės "Iš-klausyk ir antrąją pusę", siūlome pasisakyti šiame laiškuose minimų organizacijų atstovus.

PADĖKA

Mirus dr. Danguolei Tamulionytei, reiškiame padėką žmonėms, kurie padėjo šią sunkią valandą. Ačiū visiems už maldas, šv. Mišias, gėles, už atsisveikinimo žodžius, ačiū karsto nešėjams bei visiems, kurie Danguolę palydėjo į kapines. Ačiū prisidėjusioms prie gedulingų vaišių.

Ačiū "Ateities" klubui, "Vilties" draugijai ir "Dirvos" redaktoriui, rašytojai Aurelijai Balašaitienei, parašiusiai apie a.a.Danguolę, Aldonai Stempužienei ir Kristinai Kuprevičiutei už prisiminimą per radijo programas. Taip pat dėkojame "Giedros" korporacijai už paramą. Ypatinga padėka pirmininkei Violetai Žilionytei – Leger, taip rūpestingai ir nuoširdžiai pravedusiai šį atsisveikinimą.

Stefanija Radzevičiūtė ir
Irena Kuprevičienė su šeima

A. † A.

DR. LEONUI KRIAUČELIŪNUI

mirus, jo žmonai IRENAI, dukterims JOLITAI ir VIDAI, jų šeimoms bei kitiems artimiesiems šioje skausmo ir liūdesio valandoje reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

Korp Neo-Lithuania
Floridos padalinio
valdyba ir nariai

St. Pete Beach, FL

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos
pirmininkui

A. † A.

DR. LEONUI KRIAUČELIŪNUI

mirus, gilią užuojautą reiškiame jo žmonai IRENAI, dukroms VIDAI ir JOLITAI, jų šeimoms ir artimiesiems

ALTS-gos St. Louis apylinkių skyrius

Gerbiamieji,

Liūdime kartu su Jumis, netekus bendražygio ir bičiulio, Lietuvių Tautinio Kultūros fondo įkūrėjo ir tarybos nario

DR. LEONO KRIAUČELIŪNO

Lietuvių Tautinio Kultūros fondo
remiamo leidinio "Lietuvos gyventojų
genocidas" rengėjai:

dr. Arvydas Anušauskas, Birutė Burauskaitė,
Janina Kasperavičienė, Darija Lenkutienė, Laima Maldutytė, Vanda Urbonaitė, Jovita Valevičienė,
Nijolė Vijeikienė, Vitalija Zinkevičiūtė

RENGINIŲ KALENDORIUS

- GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. – Bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje
- GRUODŽIO 31 d. – Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių namuose. Rengia Lietuvių namai ir buvę ansambličiai.
- 1998 metai
- SAUSIO 17 d. – Ioterija, skirta Lietuvių namų remontui. Pradžią – 6:30 vakaro. Pietūs, muzika, šokiai, nemo-
- kamas baras
- VASARIO 28 d., "Žaibo diena-1998" – Metinis LSK "Žaibo" renginys Lietuvių namuose
- KOVO 28 ir 29 d. – Šiaurės Amerikos lietuvių senjorų (vyresnių kaip 35 m.) krepšinio turnyras Dievo Motinos parapijos salėje ir Boromeo seminarijoje
- Balandžio 5 d. – Kaziuko mugė. Rengia Cleveland'o skautija

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

Sveikina visus Clevelando ir apylinkių lietuvius

KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJOJŲ METŲ

proga, linkėdami tyro kalėdinio džiaugsmo ir laimės ateinančiais metais

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Telefonas:
531-7770

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

ATLANTA IMPORT EXPORT

"Atlantic Express" skyrius Cleveland'e
Litma Import-Export, Inc.
639 EAST 185 STREET
CLEVELAND OH 44119
tel. (216) 481-0011

Nuo gruodžio 20-os iki sausio 3-os bus uždarytas
– Kalėdų atostogos

Klientams pageigaujant, nuo Naujųjų Metų
viena valanda pasikeis darbo laikas:
Antradieniais – penktadieniais – nuo 10-os ryto
iki 6-os vakaro, šeštadieniais – nuo 10-os ryto
iki 3-os po pietų.
Sekmadieniais ir pirmadieniais skyrius nedirba

JURGINĖS PADANGĖJE

Padėkos dienos šventei Šv. Jurgio parapijos Šalpos centre apylinkės vargšams buvo išdalinti 262 krepšiai maisto. Bendras patiekalų skaičius siekė 9,285 porcijas. Klebonas, dėkodamas Šalpos centro talkininkams, primena, kad mūsų, kaip krikščionių katalikų, pareiga yra padėti vargšams. Norinčius dalyvauti Šalpos centro talkoje prieš Kalėdas arba paremti ji piniginėmis aukomis, prašome kreiptis į kun. J. Bacevičių.

Metinis kalėdinių kepinų

pardavimas buvo gruodžio 20-21 d. savaitgalyje. Renginio pelnas teks parapijos veiklos fondui.

Šiomet Kalėdų išvakarėse 9:30 v.v. Šv. Jurgio parapijos salėje bus tradicinės Kūčios. Bilietai, kaip ir pernai, kainuos \$10.00 – suaugusiems. Parapijiečių vaikams šiemet Kūčios bus nemokamos. Registruokitės iš anksto šioms Kūčioms, pasirašydami dalyvių lapę po savaitgalio Mišių arba skambinkite telefonu į kleboniją tel. (216) 431-5794.

Kunigas Juozas A. Bacevičius – šimtametės Šv. Jurgio parapijos klebonas

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1998 metų proga nuoširdžiai sveikina savo parapijiečius ir visus, pasišventusiu darbu tęsiančius parapijos lietuvišką gyvastingumą, suprantančius parapijos dvasinę atsakomybę ją supančiai bendruomenei, linkėdamas jiems sveikatos, ištvermės ir visokeriopos Dievo palaimos

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga Šv. Jurgio (Cleveland, Ohio) parapijos taryba sveikina visus parapijiečius ir, brangindama jų savanorišką darbą bei aukas parapijos labui, linki jiems skaidraus Kalėdų džiaugsmo ir laimingų Naujųjų 1998 metų

Klebonas kun. Juozas Bacevičius
Dr. Anthony Bacevice
Peter Bacevice
Steven Juodvalkis
Steven Kristoff
Algirdas Matulionis
Virginia Rubinski
Larry Stochl
Kęstutis Tamošiūnas
Lucy Tamošiūnas
Walter Salaikas

(Nuo 1998 m. sausio 1 Kristina Kasulaitis pakeis Steven Juodvalkį)

Šv. Jurgio parapija dėkoja Jakubauskų-Danaher laidotuvių namams už padovanotus 1998 m. kalendorius. Jūs rasite bažnyčioje arba koplyčioje. Ger.J.

"DIRVAI" AUKOJO:

ALTS, Los Angeles, CA (Dr. Leono Kriaučeliūno atminimui)

- \$250
- M.Vyngantas, Winnetka, IL 65
- M.Trumpjonas, Naperville, IL ...65
- P.Mačernis, Chicago, IL 65
- LRK Federacija (Dainava)... 50
- V.Gimius, Green Acres, FL 40
- V.Abraitiene, Euclid, OH. ... 35
- K.Čeputis, Evanston, IL. 30
- D.Kasaitis Dr., Baltimore, MD . 25
- J.Mišūnas, Pompano B., FL. 25
- J.Jasinevičius, Euclid, OH. 25
- J.Cukuras, Chicago, IL. 25
- J.Graužinis, Chicago, IL. 25
- A.Pacevičiaus Dr., Canada .. 25
- A.Kelečius, Oak Lawn, IL ... 25
- Liet. Moterų klubas Waterbury CT – auka Dirvai 20
- R.Skavičius, Worcester, MA. ... 20
- J.Gelažius, Hickory Hills, IL. ... 20
- R.Strimaitis, Los Altos, CA. 20
- T.Sperauskas, Glen Cove, NY ... 15
- S.Šmaizys, St. Pete., FL. 15
- Z.Dučmanas, Wickliffe, OH. 15
- I.Jonaitis, Clev., OH. 15
- A.Kavaliūnas, Clev., OH. 15
- F.Klimaitis, Clev., OH. 15
- V.Mariūnas, Clev., OH. 15
- P.Lekutis, Muskegon, MI. 15
- A.Jonušas, Palos Park, IL. 15
- A.Juodvalkis, Burbank, IL. 15
- A.Bimbiris, Desert Hot Spr. CA.. 15
- H.Šiaurys, Canada 15
- S.Dalius, Canada 15
- T.Kašiuba, Brooklyn, NY 10
- V.Muliolis, Moon Twp. PA 10
- P.Mašalaitis, Wayne, PA 10
- B.Maurutis, St. Petersburg FL. .. 10
- S.Kezenius, Willowick, OH. ...10
- V.Jokubaitis, Euclid, OH. 10
- E.Pleskys, Chicago, IL. 10
- P.Dovydaitis, Los Angeles, CA.. 10
- B.Aras, Thousand Oaks, CA. 10
- J.Balsys, Lakeline Villa OH. 10
- G.Heppner, Mansfield, OH 10
- V. Bagdonavičius, Phila. PA. 5
- J.Rumbutis, Wickliffe, OH. 5
- V.Juodka, Chicago, IL. 5
- R.Baltušis, Cleveland, OH. 5
- A.Raskauskas, Cleveland, OH. ... 5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame
(Labai prašome pranešti, jei-
gu Jūsų pavardė yra praleista)

MATAS & ASSOCIATES

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

Rita Staškutė-Žvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1997

Skrydžiai į Vilnių dar vis geriausiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas
Bendradarbiaujame su Lietuvos Avialinijomis

DIRVA

ĮVAIRENYBĖS

(Atkelta iš 9 psl.)

su plikomis tamsiai oranžinės spalvos galvomis 10 pėdų (3 m) ilgio sparnais retkarčiais nusklandžia net iki Didžiojo Kanjono (Grand Canyon) tautinio parko. O ten visados būna būriai turistų, kuriems tai kelia pasigėrėjimą.

Trisdešimt keturi kondorai buvo apgyvendinti laisvėje – 19 Kalifornijoje ir 15 Arizonoje. Iš viso jų laukinių ir zoologijos soduose gyvena 132. Dar penki netrukus bus išleisti Kalifornijos Big Sur pakrantėje. Laisvėn išleistųjų kondorų pasisėkimas gamtoje teikia vilčių, kad po kurio laiko sulauksime tų paukščių Šiaurės Arizonos neprieina-

mose srityse. Arizonoje išleisti kondorai buvo ap rūpinti mažais radijo siųstuvėliais, kad biologai galėtų stebėti jų judėjimą. Du paukščiai žuvo: vienas susidūrė su elektros laidais, kitas, kovodamas su ereliu, pralaimėjo. Ereliai ir varnai yra žiaurūs kondorų varžovai dėl dvėselienos, kurią biologai palieka kondorams maitintis. Trečiasis yra dingęs ir spėjama, kad taip pat žuvo. Penktasis buvo pagautas ir gražintas į zoologijos sodą, nes statybos darbininkai pavaišino jį pakelyje užmuštu triušiu. Nuogastaujama, kad tai gali atpratinti kondorus bijoti

žmonių ir paskatinti laukti iš jų išmaldos.

Šis kondorų išleidimas į laisvę yra labai sėkmingas. Vos poros metų jaunikliai sugebėjo patys įsikurti ir išsilaikyti gamtoje savarankiškai, be "tėvų pamokymų". Jie – grubūs tarpusavyje, dažnai apsistumdo. Jų elgesį galima palyginti su šunų gauja: kondorai žaidžia su skiedromis, šipuliais, plunksnomis.

Iš Arizonos padangės kondorai buvo dingę nuo 1924 m.

Ger.J.

G. JUŠKĖNAS –
"TOPS IN
PHOTOGRAPHY"

Kasmet JAV foto mėgėjų sąjunga – Photographic Society of America iš spalvotųjų skaidrių parodų dalyvių parenka skaidres nuolatiniams PSA rinkiniams. Šiemet jau 11 kartą buvo priimta "Dirvos" bendradarbio Gerardo Juškėno skaidrė į "TOPS in Photography" XLVII, 1998. Jo skaidrė pavadinta "Back to Back" – greta skrendančių lėktuvų pora pateko į antrą rinkinį – Nr. 36. 1998 m. pradžioje TOPS rinkinius savo programoms

galės išsinuomuoti iš PSA centro foto mėgėjų klubai. G. Juškėnui TOPS programų vadovas R.E. Pruehsner, APSA, atsiuntė žymenį – "TOP Slide Exhibitor 1998" kaspina.

"TAUPA"
bus uždaryta
gruodžio 24-25 d. ir
1998 m. sausio 1 d.
Gruodžio 31 d.
dirbsime nuo 9 v.r.
iki 1 v.p.p.

"Taupos" adm.

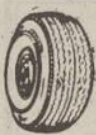
Dievo Motinos parapijos svečias – kun. E. Putrimas
– rekolekciјose V. Bacevičiaus nuotr.

Advento rekolekciјos Dievo Motinos parapiјoje.
Vežimėlyje sėdi Mirga Kižienė V. Bacevičiaus nuotr.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

TAUPA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

"Taupa" linki visiems savo nariams
ir Cleveland'o lietuviams

ŠVENTŲ KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1998 METŲ

Kviečiame visus lietuvius
tapti "TAUPOS" nariais,
priklausyti stipriai
lietuviškai finansinei įstaigai

767 East 185 th Street
Cleveland, Ohio 44119
Tel. 481-6677

TAUPA
Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

Paskolos namų remontui nuo 7%

Dėl smulkesnės informacijos skambinkit TAUPAI

Prieš perkant naują mašiną – pasiteiraukite TAUPOJE

Naujom mašinom – nuo 7.0% Naudotom mašinom – nuo 8.5%

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. – 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. – 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. – 12:00p.p.

sekmadienį parapiјoje ----- 11:00v.r. – 12:00p.p.

Kiekvieną taupomojį sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000